

తెలుగు, తమిళ సారకులకు అరుదైన అవకాశం

ఈ క్రింది పుస్తకాల ధరలో 25 శాతం తగ్గింపు

పుస్తకాల ఖరీదు పంపి లాభం పొందండి.

తపాలా ఖర్చులు అదనం.

తెలుగు

(శ్రీ) వివేకానంద సంపూర్ణగ్రంథావళి

(10 సంపుటలు)

ప్రతి సంపుటంలోను పుటలు 500 ల కెక్కువే. అంగ్లభాషలోనున్న సంపూర్ణగ్రంథావళి
కిది తేటతెలుగున అనువాదం.

అసలు ఖరీదు సాదాఅట్టబైండింగు రూ. 51-50 కాలికో రూ. 65-00
25 శాతం తగ్గింపు ధర ,, రూ. 38-63 ,, రూ. 48-75

తమిళం

1. స్వామి వివేకానందరి జ్ఞానదీపమ్

(10 సంపుటలు)

ప్రతి సంపుటంలోను పుటలు 500 ల కెక్కువే. అంగ్లభాషలోనున్న సంపూర్ణగ్రంథావళి
కిది సరళ తమిళములోనికి అనువాదం.

అసలు ఖరీదు సాదాఅట్టబైండింగు రూ. 50-00 కాలికో రూ. 65-00
25 శాతం తగ్గింపు ధర ,, రూ. 37-50 ,, రూ. 48-75

2. స్వామి వివేకానందర్

రచయిత : రా. గణపతి

(పుటలు 895)

స్వామిజి జీవితచరిత్రం ఇందు విఫలంగా పొందుపఱుపబడి ఉన్నది.

అసలు ఖరీదు కాలికో రూ. 9-00

25 శాతం తగ్గింపు ధర ,, రూ. 6-75

పుస్తక విక్రేతలకు 33% శాతము కమీషను ఈయబడును.

మేనేజరు, (శ్రీ) రామకృష్ణ మఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౨౭

౧౯౭౧ - ఏప్రిల్ : విరోధికృత్తు - చైత్రము

సంచిక ౧౦

విషయ సూచిక

వివేక చూడామణి—మూలము : శ్రీ శంకరభగవత్పాదులు	...	3౪౧
వ్యాఖ్యాత : అన్నమాచార్య		
పరమహంస ప్రబోధవాణి	...	3౪౫
శ్రీరామ పంచరత్నములు—శ్రీ చేహరి సిద్ధకవి	...	3౪౭
రామగుణార్ణవము—శ్రీ వేం. గోపీనాథ	...	3౪౮
హిందూసిద్ధాంతము - భారతదేశభవిష్యత్తు	...	3౫౦
రూపాంతరము—శ్రీ అయ్యగారి రామచంద్రాపుగారు	...	3౫౬
పురాణపఠనావశ్యకత—శ్రీ కాశీభట్ట నుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు	...	3౫౮
వార్తలు - విశేషాలు	...	3౬౭
గ్రంథపరిచయం	...	3౭౨

శ్రీ రామకృష్ణ తీర్థ ము

(శ్రీ రామకృష్ణ జీవిత చరిత్ర)

అనువాదపలు :

కీ. శే. వెదురుమూడి కృష్ణరావుపంతులుగారు ; కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు.

ప్రశస్తమైన వస్తువు, అకలంకమైన జీవితము, లోకోత్తరమైన సందేశము. దేహమును పులకరింపజేయు ఆధ్యాత్మికానుభవములు—శైలి సరళము, మధురము. భాష నిర్దుష్టము—సర్వవిధముల నమూల్గిమైన గ్రంథ రాజము.

—శ్రీ పా. వే. రాజమన్నగారు, గౌ|| ప్రధాన న్యాయమూర్తి, మద్రాసు.

* * * ఈ గ్రంథము విషయానురూపమైన సుబోధమైన శైలిలో రచింపబడినదనుటకు ఏటి సందియమును లేదు. * * * —శ్రీ పింగళి లక్ష్మీకాంతంగారు.

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస జీవితము ఇందు సంపూర్ణముగ వివరింపబడియున్నది. శ్రీవారు కావించిన సాధనవిధానము, వారు లోకమునకు అనుగ్రహించిన సందేశము విపులముగ భక్తజనుల కందింపబడియున్నది.

526 పుటలు

(తృతీయ ముద్రణము)

వెల : రూ. 5.00

ఇల్లు వ్రాయుడు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

మా మా స ప త్రి క లు

వేదాంతకేసరి

తత్వశాస్త్ర - మత - సంస్కృతివిషయకంగా 1914-వ సంవత్సరంనుండి నడపబడుతుండి
ఆంగ్ల మాసపత్రిక

సాలు చందా : ఇండియాలోను, సింహళంలోను 6 రూపాయలు ;
ఇతర విదేశాలలో 3 డాలర్లు, లేదా 14 పిల్లింగులు.

శ్రీ రామకృష్ణ విజయం

మత - సాంస్కృతికవిషయకంగా 1921-వ సంవత్సరమునుండి ప్రచురింపబడుతున్న తమిళ మాసపత్రిక
సాలు చందా : ఇండియాలో రూప 5 లు, సింహళము రూప 7 లు.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

1944-వ సంవత్సరంనుండి ప్రచురింపబడుతూ విశ్వోపశాంతిమైన ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానామృతమును వెదజల్లే
తెలుగు మాసపత్రిక

సాలు చందా : ఇండియాలో రూప 5 లు, సింహళము రూప 7 లు.

1. చందాదారులు ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలలో తమ 'చందాదారు సంఖ్య' నుదాహరిస్తూ విలాసాలను స్పష్టంగా వ్రాయాలి.
2. పత్రిక అందకపోతే మాసాంతానికి మాకు తెలుపాలి.
3. చందాదారులకు మేము ప్రచురించిన గ్రంథాలలో కొన్ని తగ్గింపు ధరలకు అందజేస్తాం. వివరాలకు క్రింది విలాసానికి వ్రాయండి.
4. ప్రముఖ సంస్కృతి కేంద్రాలలో ప్రచారంలో ఉన్న యీ ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞాన పత్రికలు అడ్వర్టైజ్మెంట్లకు చక్కని ప్రాసకాలు. రేట్లకు వ్రాయండి.
5. సమీక్షకు గ్రంథాలు పంపేటప్పుడు రెండేసి ప్రతులు పంపవలసినదని గ్రంథకర్తలకు ప్రకాశకులకు మా ప్రార్థన.
6. ప్రజారంజకములైన మత - తత్వశాస్త్ర - సంస్కృతివిషయక స్వతంత్ర వ్యాసాలను రచయితలు అందజేస్తే సంపాదకులు కన్నుల కద్దుకొని ప్రచురిస్తారు.
7. పత్రిక స్పెషిమెన్లను కోరేవారు 75 పైసల పోస్టేజి పంపాలి.

ఇంకా వివరాలు కావలసినవారు :

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మఠం, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

అనే విలాసానికి వ్రాయండి.

మా 'దివ్యవాణి' గ్రంథమాల

నేడే కొనండి :

పదే పదే చదవండి ::

దివ్యావతారమూరుల విశ్వోపజీవ్యములైన అమృత మధుర సూక్తులు సర్వ సుగ్రహమైన హృదయ సన్నిహితమైన తేట తెనుగున వీనిలో అందజేయబడ్డాయి. ఇందులో ఒక్కొక్కటి నిరుత్సాహులకు ఉత్సాహప్రదం, అశాంతిసంతుభితులకు శాంతిదాయకం, సంశయాందోళితులకు సంశయాపనోదకం, జిజ్ఞాసువులకు పరమార్థజ్ఞాన సమర్పకం, అందఱికి శిక్షకం, సంస్కారకం నిర్వృత్యాపాదకం. మువ్వన్నెల మేలి బాకెట్టుతో పాకెట్టుపైజాలో చక్కని తయారెంపు—

రామకృష్ణ ఉవాచ 0-40

కృష్ణవాణి 0-45

శారదాసూక్తి నవసీతము 0-40

బుద్ధ ఉవాచ 0-40

వివేకానంద శంఖారావము 0-40

కె ఇసు సూ కిమాల 0-40

మహమ్మదు సూక్తిమంజరి 0-40

దేవీ మాహాత్మ్యము

అనువాదకలు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

మార్కండేయ పురాణాంతర్గతమగు దేవీమాహాత్మ్యము భక్తులెల్లరు అవశ్యము పఠింపదగిన దివ్యగ్రంథము. పాఠకుల సౌకర్యార్థము శ్లోకములు పెద్దఅక్షరములతో ముద్రింపబడియున్నవి. ప్రతి శ్లోకమునకు తేట తెల్లమగు తాత్పర్యము గలదు.

పారాయణము చేయగోరు భక్తుల యుపయోగార్థము గ్రంథాదియందు చండికా ధ్యానము, అర్చనాస్తోత్రము, కీలకస్తోత్రము, దేవీకవచమును, గ్రంథాంతమున అపరాధక్షమాపణస్తోత్రమును, దేవీసూక్తమును పొందుపఱచియున్నాము.

ఈ గ్రంథమును శ్రద్ధాభక్తులతో పారాయణముచేయు భక్తులకు శ్రీదేవీకృపాకటాక్ష వీక్షణప్రసారము తప్పక కలుగును.

శ్రీ రామకృష్ణ సూక్తి సుధ

అనువాదకులు : ఆచార్య శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలముగారు

‘సహజోద్ధారమయిన వచనామృతము ఇట్టి గ్రంథరూపముదాల్చుట కిదే మొదలు’ (ఆల్ఫ్రెడు హగ్లిన్) అను పొగడ్తగన్న శ్రీమన్నిఖిలానందస్వాముల సంక్షిప్తాంగ్ల మూలమునకు ఇది తేట తెలుగున అనువాదము.

‘గురు దేవుని స్వతస్సిద్ధజ్ఞానము, చిదానందోద్రేక ప్రభవసహజసరళవాగ్ధాటి, శిశూచితా మాయికత, అనిర్వచనీయప్రజ్ఞ, ఋజూపమానములు, సరసకథలు, గేయములు, పద్యములు చక్కగా అనూదితములు. (హిందు : తేది 27-7-58)

‘అద్యతనగద్యరచయితలెల్ల మేలుబంతిగా అనుసరింపదగిన గ్రంథరాజము.’

(సనే ట్రాడర్లు : తేది 16-2-58)

‘అనువాదమైనా స్వతంత్రగ్రంథం అనిపించు ధాటి గలది.’ (భారతి : 7-6-61)

‘చవులూరించు చక్కని రచన.’ 14-2-58 (డాక్టరు సత్ ఎస్. రాధాకృష్ణగారు)

590+158 పుటలు

వెల : రూ. 7-50

ప్రబోధ రత్నాకరము

అనువాదకులు : శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు అమెరికాయందలి సహస్రద్వీపవనమున శిష్యులకు బోధించిన తత్త్వసారము సమస్తము ఇందు నిక్షిప్తమై యున్నది. శాస్త్ర జిజ్ఞాసకలవారికి ఇందలి పాదటీకలు ఎంతయో యుపయుక్తములు కాగలవు.

232 పుటలు

మూడవ కూర్పు

వెల : 2-50

ఇట్లు వ్రాయుడు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

‘అఖిలవిధం శరణౌందుమ, యా త్మణఃబలయత నికృప సీదు సమభూతి కందు వత్స’

—శ్రీ శారదామణి.

మ ష్ట ప్రభ

మహావిద్యాపీఠం, విశాఖపట్నం

సంపుటము ౨౭ }

౧౯౭౧ - ఏప్రిల్

- డైరము

{ సంచిక ౧౦

శ్రీ.

వి వే క చూ డా మ

మాలము :

శ్రీ శంకర భగవత్పాదులు

వ్యాఖ్యాత :

అన్నమాచార్య

యస్య సన్నిధిమాత్రేణ దేహేన్ద్రియమనోధియః,

విషయేషు స్వకీయేషు వర్తన్తే ప్రేరితా ఇవ.

129

ఆత్మసాన్నిధ్యముచేతనే దేహమును ఇంద్రియములును మనస్సును బుద్ధియు ప్రేరింపబడి సవియుంబోలె తమతమ కార్యరంగములలో ప్రవర్తించుచుండును.

౧౨౯

అహజ్కారాదిదేహాంతా విషయా శ్చ సుఖాదయః,

వేద్యన్తే ఘటవ ద్యేన నిత్యబోధస్వరూపిణా.

130

అహంకారము మొదలు దేహపర్యంతము గల కోశపంచకమును, విషయములను సుఖదులను నిత్యజ్ఞానస్వరూపియగు ఆత్మ, కుండను జూచినంత ప్రత్యక్షముగా, నెఱుగుచుండును.

౧౩౦

ఏషో ఒన్తరాత్మా పురుషః పురాణో నిరన్తరాఖిణ్ణనుఖానుభూతిః,

సదైకరూపః ప్రతిబోధమాత్రో యే నేపితా వా గసప శ్చరన్తి.

131

ఇదే అంతరాత్మ, దీనిని పురుషు డుండును, దీని సుఖానుభూతి నిరంతరముగను అఖండము గను ఉండును, చిత్స్వరూపముగు నిది ఎల్లప్పుడు నేకరూపముగ నుండును, దీనిప్రేరణము

చేతనే వాక్కు- మున్నగు నింద్రియములును, ప్రాణాదివాయువులును (దేహమును), తమ తమ పనులలో ప్రవ రిలుచుండును. ౧౩౧

అ త్తైవ సత్త్వాత్మని ధీగుహాయాం అవ్యాకృతాకాశ ఉరుప్రకాశః.

ఆకాశ ఉచ్చై రవివ త్పుకాశతే స్వతేజసా విశ్వ మిదం ప్రకాశయన్. 132

ఈ దేహమునందే సా త్త్వి స్వో బుద్ధిగుహలో అజ్ఞానావరణ మనెడి అవ్యాకృతా కాశములో అఖండజ్యోతియగు ఆత్మ - మింట సూర్యునివలె - ప్రకాశించుచున్నది. దాని తేజముచేత ఈ విశ్వము వెలుగొందుచున్నది. ౧౩౨

జ్ఞాతా మనోఽహజ్ఞాత్పతివిక్రియాణాం దేహేన్ద్రియప్రాణకృతక్రియాణామ్,

అయోఽగ్నివ త్తా ననువర్తమానో న చేష్టతే నో వికరోతి కిచ్చన. 133

మనోహంకారవికారములను, దేహేన్ద్రియప్రాణములు నిర్వహించు క్రియలను ఆత్మ ఎఱుగుచుండును. వాని ననువర్తించుచున్నను, ఆత్మ తా నేమియు చేయదు, ఏ వికారమునకును లోను కాదు, క్రాగినయినములోని నిష్పవనకు ఆయినమునకు గల రూపగుణాదు లంబవు కదా. ౧౩౩

న జాయతే నో మ్రియతే న వర్ధతే న క్షీయతే నో వికరోతి నిత్యః

విలీయమానే ఽపి వపు ష్యముష్మి న్న లీయతే కుమ్భ ఇ వామ్పరం స్వయమ్. 134

ఆత్మకు పుట్టుక లేదు, చావు లేదు, పెరుగుదల లేదు, తఱుగుదల లేదు, మార్పు లేదు; ఆత్మ నిత్యము. కుండ విగిసిపోయినను అందలి యాకాశమునకు సేగి లేనట్లు, దేహము నశించి నను అందలి యాత్మకు సేగి లేదు. ౧౩౪

ప్రకృతివికృతిభిన్న శుద్ధబోధస్వభావ స్సదస దిద మశేషం భాసయ న్నిర్విశేషః,

విలసతి పరమాత్మా జాగ్రదాది ష్వవస్థా స్వహమహ మితి సాక్షి త్సాక్షి

రూపేణ బుద్ధేః. 135

పరమాత్మ, ప్రకృతికంటెను దానివికృతులకంటెను వేతైనది, శుద్ధజ్ఞానస్వరూపము, సదస్సద్రూపమగు సమస్తమును ప్రకాశింపజేయునది, నిర్విశేషమైనది, మెలకువ కల నిద్ర అను మూడవస్థలందును బుద్ధికి సాక్షిరూపమున 'నేను' 'నే' ననుచు వెలసియుండునది. ౧౩౫

నియమిత మన సాముం త్వం స్వ మాత్మాన మాత్మ

న్యయ మహ మితి సాక్షి ద్విద్వి బుద్ధి ప్రసాదాత్

జనిమరణతరంగాపారసంసారసిన్ధుం

ప్రతర, భవ కృతార్థో బ్రహ్మరూపేణ సంస్థః.

నియమితమనస్సుతోను ప్రసన్నబుద్ధితోను నీలోని యాత్మను సాక్షాత్కరించుకొనుము.
'ఇదే నే' నని యెఱుగుము. చావుపుట్టుక లనెడి కెరటాలతోడి యపారసంసారసాగరమును
దాటుము. బ్రహ్మమై కృతార్థుడ వగుము. ౧౩౬

అ త్రానాత్మ న్యహ మితి మతి ర్బంధ ఏషో ఽస్య పుంసః

ప్రాప్తో ఽజ్ఞానా జననమరణశ్లేశసమ్మాతహేతుః

యే నై వాయం వపు రిద మస త్సత్య మి త్యాత్మబుద్ధ్యా

పుష్య త్యుక్ష త్యవతి విషయై స్తస్మిభిః కోశకృద్వత్ ||

137

దేహము ఆత్మ కాదు. అజ్ఞానముచే దేహము నాత్మ యనుకొను భ్రమ కలుగుచున్నది.
ఇది జీవునకు బంధము. దీనిచే జననమరణదుఃఖములును అసతైన దేహమును సత్యమనియు
ఆత్మయనియు భ్రమించుటయు జరుగుచున్నది. తనతంతువులతో అల్లుకొన్న గూడే పట్టుపురుగు
నకు బంధమైనట్లుగా, ఇంద్రియవిషయములచే తాను పోషించుచు కడుగుచు కాపాడుచు నున్న
దేహమే జీవునకు బంధ మగుచున్నది. ౧౩౭

అతస్మిం స్తద్బుద్ధిః ప్రభవతి విమూఢస్య తమసా

వివేకాభావా దైవ స్ఫురతి భుజగే రజ్జుధిషణా

తతో ఽనర్థవ్రాతో నిపతతి సమాదాతు రధిక

స్తతో యో ఽనర్థాహ స్స హి భవతి బిన్ధ శ్శృణు సఖే.

138

అజ్ఞానవిమూఢుడు అవస్తువును వస్తువని తలంచును. వివేకము లేనప్పుడు పామును
జూచిన త్రా డను తలంపు గలుగుచున్నది. త్రా డనుకొని పామును పట్టుకొన్న వాని కనర్థ
వ్రాతము పాటిల్లును గదా. అట్లే, ఓ సఖా, వినుమా, అనర్థస్తువును సద్వస్తువుగ గ్రహించు
నాతనికి బంధము దాపురించును. ౧౩౮

అఖంధనిత్యాద్యయదోధశక్త్యా స్ఫురన్త మాత్మాన మనన్తవైభవమ్,

సమావృణో త్యావృతిశక్తి రేషా తమోమయీ, రాహు రి వార్కబిమ్మమ్.

139

అనంతశక్తివంతమగు ఆత్మ అఖండము, అద్వితీయము, నిత్యము నగు జ్ఞానశక్తితో
భాసించునది. అట్టియాత్మను తమోమయమగు నావరణశక్తి - సూర్యబింబమును రాహువు
కప్పివైచినట్లు - కప్పివైచుచున్నది. ౧౩౯

తిరోభూతే స్వాత్మ న్యమలతరతేజోవతి పుమా

ననాత్మానం మోహో దహ మితి శరీరం కలయతి

తతః కామక్రోధప్రభృతిభి రముం బిన్ధకగుణైః

పరం విక్షేపాభ్యా రజస ఉరుశక్తి ర్వ్యధయతి.

140

అమలతర తేజోవంతమగు నాత్మ మటుగుపడినంతనే, ఆత్మ కానటువంటి దేహమే ఆత్మ
యని జీవుడు మోహముచే తలచుచున్నాడు. తర్వాత విశ్లేష మనెడి రాజసికమహాశక్తి
కామక్రోధాదిబంధనగుణములచే జీవుని బాధపెట్టుచున్నది. ౧౮౦

మహామోహగ్రాహగ్రసనగళితాత్మావగమనో
ధియో నానావస్థా స్వయ మభినయం స్తద్గుణతయా
అపారే సంసారే విషయవిషపూరే జలనిధౌ

నిమ జ్యోన్మ జ్ఞాయం భ్రమతి కుమతిః కుత్సితగతిః.

141

జీవుడు బుద్ధి యనెడి యుపాధికి వశుడై, మహామోహ మనెడి మొసలిలోట బడి,
స్వస్వరూపజ్ఞానమును కోల్పోయి కుమతియు కుత్సితగతియునై, బుద్ధివికారములగు సుఖదుఃఖము
లను తనవిగా భావించుచున్నాడు. సంసార మనెడి యపారవిషయవిషజలనిధిలో మునుగుచు
తేలుచు త్రిప్పట చెందుచుండును. ౧౮౧

భానుప్రభాసజ్ఞనితాభ్రవక్ష్క్లి ర్భానుం తిరోధాయ యథా విజృమ్భతే,
ఆత్మోద్దితాహజ్కృతి రాత్మతత్త్వం తథా తిరోధాయ విజృమ్భతే స్వయమ్.

142

సూర్యునికరణములవలన పుట్టువొందిన మేఘపంక్తి సూర్యునే మటుగుపఱచి విజృంభించి
నట్లుగా, ఆత్మోద్దితమగు నహంకారము ఆత్మతత్త్వమునే మటుగుపఱచి విజృంభించు
చున్నది. ౧౮౨

కబళితదిననాథే దుర్దినే సాన్ద్రమేఘే
ర్వ్యధయతి హిమరుంఝావాయు రుగ్రో య ధైతాః
అవిరతతమసాత్మ న్యావృతే మూఢబుద్ధిః
క్షపయతి బహదుఃఖై స్తీవవిక్షేపశక్తిః.

143

ముసురుదినమున దట్టములగు మేఘములు సూర్యుని కప్పివేయగా, పెనుచలిగాలిచే
బాటసారులు బాధపడునట్లు, గాఢాజ్ఞానపుటావరణశక్తి ఆత్మస్వరూపమును మటుగుపఱచగా,
జీవుడు బహదుఃఖముల పాలై నశించుచున్నాడు. ౧౮౩

ఏతాభ్యా మేవ శక్తిభ్యాం బిన్ధః పుంస స్సమాగతః,
యాభ్యాం విమోహితో దేహం మత్స్యాత్మానం భ్రమ త్యయమ్.

144

బంధమును గూర్చునవి యీ రెండుశక్తులే. వీనిచే మోహితుడై జీవుడు దేహము
నాత్మ యని భ్రమించి త్రిప్పట చెందుచున్నాడు. ౧౮౪

(స'కేవము)

పరమహంస ప్రబోధవాణి

ఒక బ్రహ్మసమాజభక్తుడు : ఆర్యా, భగవంతుని స్వరూపమునుగూర్చి యిన్ని విభిన్నాభిప్రాయములుండుటకు కారణ మేమి? కొందఱు తీర్థరుడు సాకారుడందురు, కొందఱు నిరాకారుడందురు, ఈశ్వరుడు సాకారుడని పలుకవారు, వివిధరూపములను బేర్కొనుచున్నారు. ఈ వివాద మంతయు నెందులకు?

శ్రీ రామకృష్ణుడు : తనకు కనిపించిన రీతిలో భక్తుడు భగవంతునిగూర్చి తలపోయును. నిజమునకు దేవుని విషయమున కలవరపాటేలేదు, భక్తుడెట్లో ఒకట్లు దేవుని నాటాత్కరించుకొనెనేని దేవుడే అతనికి ఈ విషయముల నన్నిటిని వివరించును. ఆవంకకు నీ వింకను అడుగు పెట్టనేలేదే. దేవునిగూర్చిన సర్వము నీ వెట్లెఱుంగగలవు?

ఒక కథ విను : ఒకప్పు డొక డొకయడవిలో ప్రవేశించి ఒక చెట్టుపైనున్న చిన్న జంతువు నొకదానిని చూచివచ్చి మఱొకనితో “ఒక చెట్టుపై అందమైన యెఱుపువన్నె గల యొక జంతువును జూచితి” ననెను. “అడవికి పోయియుండినప్పుడు ఆ జంతువును నేనును జూచియున్నాను. దాని నెఱ్ఱది యనుచున్నావేమి? దానివన్నె ఆకుపచ్చ” అనెను రెండవవాడు, మూడవవాడు ఏరిద్దఱి మాటలు కాదని “ఆ జంతువు వన్నె పసుపుపచ్చ” అనెను. అచ్చటికి ఇతరులును వచ్చిరి. ఆ జంతువువన్నె బూడిదవన్నె అని యొకడును, నీలము నెఱుపు కలిసినవన్నె అని యొకడును, నీలవన్నె అని యొకడును పల్కిరి. అంతట వారు కలహించుకొని నారంభించిరి. జగడమును పరిష్కరించుకొనుటకై అందఱును ఆ చెట్టునొద్దకే పోయిరి. దానిక్రింద నొకడు ఆసీనుడై యుండెను. వీరడుగగా అతడు చెప్పిన జవాబు : “నేను

వసించున దీ చెట్టుక్రిందనే. ఆ జంతువును నేను చక్కగా నెఱుగుదును. మీ రందఱు చెప్పినదియు నిజమే. దాని వన్నె యొకపుడు ఎఱ్ఱగను, ఒకప్పుడు పసుపుపచ్చగను, మఱొకప్పుడు నీలముగను ఊదాగాను, నలుపు ఎఱుపు గలిసిన వన్నెగాను ఉండును. అది ఊసరవెల్లి. ఒక్కొక్కప్పుడు దానికి ఏ వన్నెయు నుండదు, రంగు ఒకక్షణములో నుండును, మఱుక్షణములో నుండదు.”

అలాగే, సదా దేవుని స్మరించుచుండు నాతనికి దేవుని యథార్థ స్వరూపము తెలియును. అన్వేషించినవారికి దేవుడు వివిధ రూపములలోను వైఖరులలోను తన్ను జూపుకొనుచుండు ననియు సత్య డెఱుంగును. దేవుడు సగుణుడు, నిర్గుణుడుకూడ. ఊసరవెల్లి వివిధ వర్ణములలో నగపడగల దనియు ఒక్కొక్కప్పుడు దానికి ఏరంగు నుండ దనియు ఆ చెట్టుక్రిందనే వసించు నాత డెఱుగును. వ్యర్థవాదములతో మనోవ్యధ జెందువారి తరులు.

నిర్గుణ పరబ్రహ్మము తనకు తండ్రియనియు గుణవిశిష్టమగు దైవము తనకు తల్లి యనియు కబీరు చెప్పచుండెడివాడు.

ఏ భక్తున కే రూప మత్యంతప్రియమో ఆ భక్తున కారూపమున భగవంతుడు తన్ను కనిపించుచుండును. మహావీర భక్తుడగు హనుమంతునకై దేవుడు రామరూపము దాల్చెనని పురాణమున వ్రాయబడియున్నది.

వేదాంతతత్త్వమార్గమున వివేచింపబూనుకొన్నచో దేవుని రూపములును వైఖరులును అదృశ్యము లగును. అట్లు వివేచించుచు బోయిన తేలునట్టి నిగ్గు ఏమనగా - బ్రహ్మ మొక్కటే సత్యము, నామరూపాత్మకమగు

జగత్తు మిథ్య. తా నొక భక్తుడ నను స్మృతి మానవున కున్నంతవఱకు నతనికి దేవుని రూపములు కననగుచుండును, దేవు డొకవ్యక్తి అని యతడు భావింపనగుచుండును. వివేకదృష్టితో చూతుమేని భక్తాహంకారమే జీవుని దేవు నుండి రవంతదూరమున నుంచుచున్నది.

విగ్రహములును కాళి ప్రతిమలును మూడున్నట మూరల యెత్తుగ నుండుటకు కారణ మేమో ఎఱుగుదువా? దూరమే కారణము, సూర్యబింబము చిన్నదిగా కనబడుటకును దూరమే కారణము, సమీపమునకు బోవుదుమేని ఆ బింబము మన ఆకళింతలో నిముడనంతటి పెద్ద దనుట కనశగును. 'కృష్ణ' 'కాళి' మూర్తులు శ్యామవర్ణము గలవిగా నుండు టెందులకు? దూరమే కారణము, తటాకోదకమునకువలె, దూరమునుండి చూచిన తటాకోదకము పచ్చగనో నల్లగనో నీలము గనో కనిపించును, సమీపించి నీటిని చేతి కందుకొని చూచిన దాని కెట్టిరంగును లేదనుట తెలియును, ఆకాశము నీలముగా నగ పడుటకును కారణము దూరమే, సమీపింపుము, దాని కెట్టి వన్నెయు లేదనుట తెలియనగును.

కావున చెప్పుచున్నాను-వేదాంత తర్కపు వెలుగున బ్రహ్మమునకు గుణములు లేవు, పరమాత్మస్వరూప యాథార్థ్యము వర్ణింప శక్యముకాదు. కాని, సీవ్యక్తిత్వము నిజముగ నుండువఱకు జగత్తును సత్యమే, దేవు డొక వ్యక్తి అనుటయు సత్యమే, దేవునకు వివిధ రూపము లుండుటయు సత్యమే."

* * *

ఒక మార్వాడిభక్తుడు: మహాశయా, సగుణబ్రహ్మోపాసన మనగా నేమి? నిర్గుణ నిరాకార బ్రహ్మోపాసన మనగా నేమి?

శ్రీరామకృష్ణుడు: మీతండ్రిగారి ఘోటో చూచినప్పుడు వారు నీలలంపునకు వచ్చునట్లు విగ్రహము నుపాసించునప్పుడు పరతత్వ స్వరూపము తఱుక్కుమని గోచరించును.

సాకారబ్రహ్మ మన నెట్టిదో ఎఱుగుదువా? విశాల జలాశయమున లేచు బుడగలవలె బ్రహ్మాండమగు చేతనాకాశమునుండి దివ్య రూపములుత్థితములై కననగుచుండును. భగవదవతార మా రూపములలో నొక్కటే, దివ్యావతారమూర్తి చెయ్యముల ద్వారా ఆదిత్యక్రీడించును.

వట్టి పాండిత్యమున నేమున్నది? తహతహ పడు హృదయముతో దేవునకై ఆక్రందించు నతడు దేవుని బడయగలడు, అందుకు పెక్కు విషయముల పరిజ్ఞానము ఆవశ్యకము కాదు.

ఆచార్యుడుగ నుండు నాతనికి వివిధ విషయాల పరిజ్ఞాన మావశ్యకము, బిరులను జంపుటకు కత్తులు డాళ్ళు కావలయును, ఆత్మహత్య చేసికొనుటకు సూది చాలును, చిటుక త్తి చాలును.

'నేను' ఎవరో తెలిసికొన ప్రయత్నము సాగించినచోతుదకు దేవుని గననగును, 'నేను' ఎవరు? - మాంసమా, ఎముకలూ, రక్తమూ, క్రోవ్యా, మనస్సా, బుద్ధియూ అని వివేచించుచు బోయినచో ఇం దేదియు నీవు కా వనుట తుదకు స్పష్టమగును, 'నేతి నేతి' 'ఇది కాదు ఇది కాదు' అను మార్గ మిదే. ఆత్మను తెలిసికొనుటయు స్పృశించుటయు శక్యము కాదు. ఆత్మ నిర్గుణము.

అయినను భక్తిమార్గమున దేవుడు సగుణుడే, భక్తుని దృక్పథమున శ్రీకృష్ణుడు బ్రహ్మము, అతని నిలయము బ్రహ్మము, అతనికి సంబంధించిన ప్రతిదియు బ్రహ్మము.

శ్రీ రామ చరత్నములు

శ్రీ చేకూరి సిద్ధకవి

శ్రీరమణీయసూర్యకులసింధుసుధాంశుసమానమూర్తికి
సారసపత్రనేత్రునకు సన్మణికుండలభాసమానశృం
గారకపోలయుగ్మనకుఁ గారుణికాగ్రణి కాశ్రితార్థిసం
హారికి లక్ష్మణాన్వితున కారఘరామున కేను మ్రొక్కెదన్.

౧

ఘనవిద్యుత్ప్రవిభాసితాంగునకు విఖ్యాతోగ్రవీరావతా
రునకుఁ శ్రీరఘురామచంద్రునకు నిర్ధూతారికి సిద్ధదే
వనితాయస్తుతసద్గుణాకరునకుఁ భక్తామరానోకహం
బునకుఁ శ్రీపతికి సలక్షణునకుఁ మోదంబునకు మ్రొక్కెదన్.

౨

వరదీప్యత్రశరాసనోజ్వలునకుఁ వారాశిదుర్వారదు
స్తరగర్వాపహదీప్తకాండునకు దైత్యధ్వంసికి వాలిసో
దరసన్నిత్రునకుఁ సలక్షణునకుఁ దాసార్థినిస్తారికి
హారికి శ్రీరఘురామచంద్రునకు నేనశ్రాంతముఁ మ్రొక్కెదన్.

౩

అరవిందాసనశైలినిర్దళనముఖ్యాదిత్యపూజ్యాంఘ్రిపం
కరుహద్వంద్యునకుఁ సలక్షణునకుఁ త్మోభర్తకుఁ గాంచనాం
బరసందీప్తకటిప్రదేశునకు రామస్వామికి సేవకో
త్కరమాతాపితృసన్నిభాత్మునకు సద్భక్తి వెనకు మ్రొక్కెదన్.

౪

సకలజగజ్జనార్చితలసత్పదపద్మనకుఁ బయోరుహో
ప్తకులసముద్రచంద్రునకుఁ బంకజనేత్రునకుఁ ధరాధినా
యకునకు లక్ష్మణాన్వితున కాస్యతిరస్కృతపద్మవైరికి
బ్రకటయశోవిశాలునకు రామున కేను నమస్కరించెదన్.

౫

అనుదినముఁ ద్రికాలములయం దతిభక్తిని బంచరత్నముల్
జనులు పఠించినన్ దురితజాలవిమోచనులై యిహంబునం
దనయము సౌఖ్యసంపదల నంది, ముదంబును జెంది యంతమం
దనుపమమోక్షముఁ గరతలామలకంబుగఁ గాంతు రెంతయున్.

౬

రామగుణార్ణవము

మే. గోపినాథ

శ్రీమన్నారాయణుడు రఘురాముడుగ అవతరించినప్పుడు తనలోని యనంతకల్యాణ గుణగణములను ప్రకాశపఱచి విశ్వమునకు సార్వకాలికాదర్శ పురుషుడుగా నెగడినాడు. కవరాజైన వాల్మీకియు కవరాజైన హనుమంతుడును 'సీతారామ గుణగ్రామ పుణ్యరణ్య విహారు' లనియు, వీలయిన వారు 'విశుద్ధ విజ్ఞాను' లనియు భక్తమహాకవి తులసీదాసు ప్రస్తుతించిన గదా. శ్రీరామచంద్రు నవతారముచే మహితమును ధన్యమునైన యీ చైత్రమాసమున వాల్మీకి ముసింద్రుని రామ గుణానుభూతి ప్రకారము నించుకంత స్మరింతముగాక, అదిశ్రీమద్రామాయణమున అయోధ్యా కాండములో తొలి సర్గలలో కాననగును—

భరతుడు మేనమామ యింటికిగిరి అచట నుండెను. భరతపరతంత్రుడగు శత్రుఘ్నుడును అతనితోగూడ నచ్చటనే యుండెను. అచ్చట వారికి అన్ని సౌఖ్యములును ఉపలాలనములును ఉన్నను, వారు తఱచు వృద్ధభూపాలుడగు దశరథుని స్మరించుచు “అయ్యో తండ్రి వృద్ధుడయ్యెనే, రాజ్యభారమును వహింపజాలడే, ఆయనకు శుశ్రూషసేయ దగిన కాలము దాటి పోవుచున్నదే” అని చింతించుచుండెడివారు. దశరథుడును “ఎంత సంపద యుండిన నేమి? బిడ్డ లిద్దఱును దగ్గఱ లేకుండుట పెద్ద కొఱతగానే యున్న”దని వీరిని తలచుకొనుచుండెను

దేహమునుండి వెలువడిన నాలుగు భావపులవలె కుమారులు నలుగురును తండ్రికి ప్రియులే. ప్రాణులలో నెల్ల బ్రహ్మ ఎటో అటే కొడుకులలో మహాగుణశాలియు నుండు నగు రాముడు తండ్రికి నిరతిశయ ప్రీతికరు డయ్యెను. రావణుని వధింపగోరి

దేవతలు ప్రార్థింపగా ననాతనుడగు విష్ణువేగదా రాముడుగ నవతరించి యున్నాడు. కావున తండ్రి కత్యంతప్రీతి యతనియందు గల్గుట వింతకాదు. తల్లియగు కౌసల్యయు - వజ్రహణ్డైన యింద్రునిచే నదితి ప్రకాశించినట్లు - మహాతేజస్వియగు కుమారునిచే తాను ప్రకాశించెను.

ఆ రాముడు మంచి చక్కదనము గలవాడు చక్కదనమేకాదు, బౌదార్యాది గుణములును గలిగియుండును. అతడు వీర్యవంతుడు, అన్యుల గుణములకు దోషత్వ మారోపించు అసూయ అతనికి లేదు. దేవలోకముం దదితియొక్కతె అతనికి సాటియైన యింద్రుని గన్నది కాని, భూలోకమందో కౌసల్య తప్ప తక్కిన యెవ్వ తెయు అట్టి కొడుకును గన్నదికాదు. మఱియు నతడు కోపములేని తిన్నని స్వభావము గలవాడు. కావుననే ఎవరును అతనితో పరుషముగా బలుకరు. ఒకవేళ ఎవరైన పరుషముగా బలికినను వారి కతడు బిరుదుగా మాటు పల్కుడు, మృదువుగానే మాటాడును. వేడుక కొఱకొ, ప్రతిఫలము కోరియో, మనస్సు లేకయో, అతి స్వల్పముగానో, మఱి ఎట్లో ఎవరేని ఒక యుపకారము నొక్కమాటు చేసినను, ఆయొక్క యుపకారమునకే అతడు సదా సంతోషించుచుండును, మఱి యుపకారములను నూర్ల కొలదిగ తనకు చేసినను, అతడు ఆత్మవంతుడు గాన, వానిని తలపనె నతలపడు. ఆయుధవిద్య నేర్చుకొనుచుండిన కాలము మొదలు అతడు, సజ్జను లెవరు వచ్చినను, ఊరు కులము పాటింపక, అందఱిని సమముగా చేరదీసెడివాడు. సదాచార సంపన్నులతో ఆచార విశేషములను పరామర్శించును, పరి

పక్ష్యజ్ఞాన సమంచితులతో వేదాంతరహస్యమును గూర్చి సల్లాపించును, పెద్దలతో-పరంపరాగతములైన సంప్రదాయ విశేషములను గూర్చి ప్రసంగించును, సజ్జనకులతో లేతయతఃకుక్షణకాలమైన నుండఁగా, అతని కెల్లప్పుడును లోకరక్షణ చింతే.

అతని మాటలు మధురములుగ నుండును. ఎంతటి క్రిందిమెట్టువానితోనైనను సరే తానే ముందుగ మాటాడును, పరులకు హితముకాని మాట అతని నోట వెలువడదు. ఆశ్రితుల విరోధుల నిరసింప గల యమోఘవీర్యము గలవాడైనను గర్వి కాడు. ఎంత ఘనకార్యము సాధించియు, తాను కావించినది అకించిత్కిరమని యతః భావించును. అసత్కావ్యములను జదువడు, అసత్యము పలుకడు. సదాచారసంపన్నులును పరిపక్ష్యజ్ఞానసమంచితులును పెద్దలునగు వారి నతడు ఎదుర్కొనిపోయి పూజించును, పండితులను పామరులను ఏకరీతి రంజిల్లజేయును. కావున వారందఱు అతనియందనురక్తులై యుందురు. బ్రాహ్మణభక్తియు, దీనుల పట్ల దయయు, సకలప్రాణులకును సకలప్రాణుల బానిసుండియు అభయమిచ్చు నిత్యవ్రతమును, శుచిత్వము, ఇత్యాదులతో క్రమానుగతమగు శరణాగతరక్షణదీక్షయు నతనికి గలవు. దుష్టులను నిగ్రహించి ప్రజలను పరిపాలించు త్పరిధర్మము నతడు బహుమానించుచుండెను. స్వవర్ణమునకును స్వాశ్రమమునకును విహితములైన ధర్మముల ననుష్ఠించుటచే కీర్తియు, కీర్తిచేత స్వర్గప్రాప్తియు గల్గునని తెలిసి యతడు స్వధర్మమును నిష్ఠతో అనుష్ఠించెడివాడు. నిష్ఫలములును నిష్పిద్యములునగు కార్యములందతనికి ఆస్తకి లేకమేని లేనే లేదు. ధర్మవిరుద్ధములగు కథలును గ్రామ్యాలాపములు నతనికి నచ్చవు. లౌకిక వైదిక విషయములను

సప్రమాణముగ వివరించుటయందు నతడు బృహస్పతి కెఱయైనవాడు. అతని ఆరోగ్యమును యశావనమును యశరామణీయకమును వాగ్విలయు దేశకాలపరిజ్ఞానమును అసాధారణములు. పురుషుల నొక్కమాటు చూచినంతనే వారి హృదయపుంతుయు నతడు తెలిసికొనును. లోకమునందు సాధువనిన రాము డొక్కడే అని అందఱు నిర్ణయము.

ఇతవఱకు చెప్పబడినవే కాక యింకను అనేక శ్రేష్ఠగుణములతో గూడియున్న యారాజకుమారుడు తనకల్యాణగుణములనుబట్టి ప్రజలకు బోధాప్రణామమునలె మిక్కిలి ప్రియుడై యుండెను. అతడు చక్కగా వేదముల నధిగమించి వ్రతముల నాచరించి సమావర్తనము జరపుకొన్నవాడు. సాంగములగు వేదముల యర్థమును జక్కగా నెఱిగినవాడు. విలువిద్యయందతడు దళరథునికంటె నధికడు. తల్లివంశమును తండ్రివంశమును రెండును పరిష్కములు కావున నతనిలో దోషగంధమైన నుండుట నిరవకాశము. ఎట్టి కలతలయందు నతనిమనస్సు కలక జెందదు. త్రికరణముల నత డొక్కరీతి నడచును. బ్రాహ్మణులచే జక్కగా శిక్షితుడైన యతనికి ధర్మార్థకామమోక్షములనుగూర్చిన పరిజ్ఞానము కరతలామలకము. అతడు లోకసాంకేతికాచారసమాచరణదక్షుడు, స్మృతిమంతుడు, ప్రతిభావంతుడు, విసితుడు, ఇంగితాకారగోపనసమర్థుడు, ఫలించువఱకు మంత్రమును ప్రకటముకానివాడు, ప్రశస్తమంత్రయుక్తుడు, అమోఘక్రోధహర్షుడు, దానమునుగాని ఆర్జనమునుగాని కాల మెఱిగి చేయువాడు; అతనిభక్తిదృఢము, అతనిప్రజ్ఞస్థిరము, చెడ్డవారిని చేరదీయడు, కటువుగ మాటాడడు, సోమరికాడు, పొరపడడు, తప్పు ఎదుటివానిలో నున్నను

తనలో నున్నను గుర్తించును. సత్సంగ్రహ ప్రగ్రహణములందును ప్రగ్రహానుగ్రహము లందును రాజసీతులందును అతడు విచక్షణుడు. పూవునుండి తేనెను తుమ్మెదగ్రహించినట్లు అతడును ప్రజల కెట్టిపీడయు గలుగనియక వారియొద్దనుండి ధనమును రాబట్టుకొనును. ఆ ధనమును శాస్త్రదృష్టమార్గమున వ్యయింప నెఱిగినవా డతడు. న్యాయవైకేషికవేదాంతాదిశాస్త్రసమూహములందును సంస్కృత ప్రాకృతభాషలలోని కావ్యనాటకాలంకారాదు లందును నిపుణత అతని కుండెను ధర్మార్థము లను సంగ్రహించి సుఖతంత్రుడై అతడు కరవ్యకార్యములందు తానుహవంతుడై యుండెను. ఏనుగులను గుఱ్ఱములను వశపఱచు

కొని వాని నధిరోహించుటయందును వైహారిక శిల్పజ్ఞానమునందును ఆ వీరుడు చతురుడు.

సాటిలేని బుద్ధిబలమున శ్రీరాముడు బృహస్పతికి సమానుడు, శౌర్యమున దేవేంద్రునంతటి వాడు, బలమున వాయుదేవునకు సరి, సహన మందు భూమివంటివాడు, చక్కదనమున మన్మథున కుద్ది, ధైర్యమున హేమాచల నిభుడు - ఇట్లు సర్వప్రజాకాంతములును జనకు నకు ప్రీతिसంజననములునైన ప్రసిద్ధగుణములచే ఆ రాముడు కిరణములచే వెలుగొందు సూర్య దేవునిజూలి యభిరాము డయ్యెను. అట్టి గుణ సంభావితుని, ప్రచండవిక్రమక్రముని ఆఖిల దిక్పాలకసముని రాముని భూదేవి తనకు విభవ దని తలచెను, రాజ్యాభిషేకార్హత వెలు గొందె ననుట.

హిందూసిద్ధాంతము - భారతదేశభవిష్యత్తు

భారతదేశమునకు 1947 వ సంవత్సరములో రాజకీయస్వాతంత్ర్యము గల్గినది. ఆత్మానుభూతి ప్రవణములైన ప్రాచ్యదేశాలకు కంద్రస్థానీయము కదా భారతదేశము. ఈ యిరువది నాల్గేండ్లగు భారతదేశమునకు పశ్చిమ యూరపు ఉత్తరమెరికాదేశాలలోను అచట పెంపొందుచున్న సంస్కృతితోను మఱిత ప్రగాఢసంబంధ మేర్పడినది. వేలకొలది భారతీయులువకులు ఉన్నతవిద్యకై పాశ్చాత్యవిశ్వ కళాపరిషత్తుల కేగుచు విజ్ఞానశాస్త్రశిల్పాది విద్యలు అచ్చటి సాంఘికార్థికజీవితముపై చూపుచున్న ప్రభావమును గుర్తించుచునే యున్నారు. ఐహికవిషయములలో భారతదేశము వెనుకబడియున్నందుకు వారు నిరతాహులై, ఆ వెనుబాటును తొలగించి, ప్రజల

జీవితసౌఖ్యముల మెచ్చించి, ప్రపంచసమాదరమును బడయవలె నని తహతహాపడుచున్నారు. ఇహలోకసుఖసాధనైకప్రవణమగు పాశ్చాత్యసంస్కృతికిని ఆముష్మికాధ్యాత్మిక సాధనైకప్రవణమగు భారతీయసంస్కృతికిని గల అంతర మపార మని దుస్తర మని వారి విశ్వాసము. భారతీయులు తమకత్యంత ప్రీయములైన పారమార్థికలక్ష్మ్యములను కొన్నింటిని వదలుకొన్ననే గాని ఈ దేశమున కిప్పటి ప్రపంచమున చక్కని సమన్వయము గల్గదని - పాశ్చాత్యకృతులైన వీరి వాదము. కాని అట్లు ఆధునికాశయములను పైని గ్రుక్కితిమేని భారతీయుల వీర్య మెండుకొని పోదా - అని ఈ దేశమునను విదేశములందును కొందఱు అడుగుచున్నారు. ఆ ప్రశ్ననే మఱాకరీతిని

రూపొందింపవచ్చు: భారతీయుల యాచార సంప్రదాయములకు రూపేర్పఱచి వానిని వేల కొలదిసంవత్సరములుగా స్థిరముగ నిల్పిన హిందుత్వమునకు ఆధునిక ప్రపంచమున స్థానము లేదా? తన ఆధ్యాత్మికసంప్రదాయమును వదలుకొన్నచో భారతదేశమునకు బ్రతుకు కలదా?

నవ్యభారతము రూపుదాల్చినది 1757 కును 1857 కును నడిమిశతాబ్దిలో. ఆంగ్లేయుల ప్రభుత్వమప్పుడు దేశమున స్థిరపడి బలపడినది. ఆంగ్లవిద్యావిధానము నెలకొన్నది. ఆంగ్లవిద్యావిధానముద్వారా భారతీయులకు పాశ్చాత్యనాగరకత తెలియవచ్చినది. తమ సంఘ మొత్తం శోచనీయదశలో నున్నదియు వారు గుర్తించిరి. సాంఘికార్థిక పారమార్థిక విషయములలో భారతదేశ మంతో అధోగతి నందియుండిన దని వారు గ్రహించిరి. సంఘ సంస్కారాభినివేశ ముత్కట మగుటచే కొందఱు క్రైస్తవమతమును ఆంగ్లజీవితవిధానము నవలంబించిరి. కొందఱు భారతీయులచే తమ దేశీయాధ్యాత్మికవిజ్ఞానసంపదను గుర్తింపజేయుటకును ఈ యాంగ్లవిద్యావిధానమే తోడ్పడినది. రాజారామమోహనరాయ - తిలక్కు - గాంధీ - సుభాషచంద్రబోసు - మున్నగువారి దేశభక్తి నుద్దీపింపజేసి భారతీయ విజ్ఞానధ్వజములనుగా వారిని వెలుగొండజేసినది యీ యాంగ్లవిద్యావిధానమే. భవిష్యద్భారత దేశవైభవభవననిర్మాణ మొనర్పవలె ననిన ఆధ్యాత్మికవిజ్ఞానసంపద అను పునాది అవశ్యముండవలయు ననుట వీరికి తెల్లమయ్యెను.

పాశ్చాత్యసంపర్కముచే భారతదేశమున నావిర్భవించిన మతసంఘసంస్కారోద్యమము రెండు, మొదటిది బ్రాహ్మసమాజము. ఫ్రాంసు దేశములోని విప్లవమును పాశ్చాత్యుల

‘యూక్లరవాద’ తత్వమును ఆదర్శములుగ గొని బ్రాహ్మసమాజీయులు హిందువుల క్రతు కలాపాలలో పెక్కింటిని ఖండించిరి, గుడులలో సాగు విగ్రహారాధనమును నిషేధించిరి, వర్ణ వ్యవస్థను త్రోసిరాజనిరి. స్త్రీవిద్యను వర్ణాంతర వివాహములను వర్ధిల్లజేయవలయు ననిరి. కొందఱు బుద్ధిమంతులు పలుమతములనుండి గ్రాహ్యంశములుగ తమకు తోచినవానిని సేకరించి రూపొందించిన యీ యుద్యమము సామాన్యప్రజల జీవితమున కందుబాటు కాలేదు.

రెండవ ఉద్యమము ఆర్యసమాజమువారిది. దీనికి ప్రారంభకుడు దయానందసరస్వతిస్వామి. ఆంగ్లవిద్యావిధానముద్వారా దేశములో జొచ్చుకొనుచున్న పాశ్చాత్యవిజ్ఞానమునకు హిందూసనాతనమతానుయాయుల ప్రతిఘటనమే ఈ యుద్యమముగా రూపుదాల్చినది. దయానందుడు సంస్కృతభాషాపండితుడు కాని ఆయనకు ఆంగ్లవిజ్ఞానమునుగూర్చిన, భౌతిక శాస్త్రరంగమున పాశ్చాత్యులు సాధించిన సమున్నతినిగూర్చిన పరిజ్ఞానము బొత్తిగాలేదు. భారతదేశమందున్న చెడుగులను బాగుపఱచుట కాయన యుపదేశించిన మార్గము “మరల వేదములను, ముఖ్యముగా కర్మ కాండను ఆశ్రయింపు” డనుట. జ్ఞానకాండలో, ఉపనిషత్తులలో, ఆయన కానకి అంతగాలేదు. తక్కిన సంస్కర్తలందఱివలెనే దయానందుడును హిందూసంఘములో నున్న అన్యాయ్యములను పెక్కింటిని గుర్తించి, వానిని చక్కజేయుటకై ‘విద్యావ్యాప్తి’ ‘వితంతూ ద్వాహము’ ‘వర్ణవ్యవస్థరద్దు’ మున్నగు వానిని బోధించెను. వేదములలోని జ్ఞాన కాండమును మాత్రమే బ్రాహ్మసమాజీయులవలంబింపగా కర్మకాండమునుమాత్రమే ఆర్య

సమాజీయు లవలంబించిరి. కాని మానవు నాధ్యాత్మికజీవితాభివృద్ధికి కర్మజ్ఞానములు రెండు నావశ్యము లనుటను ఆ యుభయసమా జములవారు విస్మరించిరి. కర్మకాండకును జ్ఞాన కాండకును సమన్వయ మేర్పఱచిన మహా నీయుడు శ్రీరామకృష్ణుడు. హిందుస్థాంత మందలి వివిధకర్మల అనుష్ఠానముతో ఆరంభ మైన యాయనజీవితము ఉపనిషత్ప్రతిపాదిత మైన బ్రహ్మద్వైతసాత్కారమున పర్యవ సించినది. వేదాల సనాతనధర్మపు టన్ని విధము లను ఆయన తన జీవితమున ప్రదర్శించి 'రామ' 'కృష్ణ' 'బుద్ధ' 'చైతన్య' ప్రముఖాన తారపురుషుల కోవకు చేరినాడు. భారతదేశ మెప్పు డెప్పుడు క్రొత్తవికాస మొందినను అందుకు మొదటిమెట్టు పారమార్థికపరత్వ పునర్భవమే. కావున శ్రీరామకృష్ణుడే నవ్య భారతమున ప్రథమ దేశీయనాయకు డని చెప్ప వచ్చు. భారతదేశస్వాతంత్ర్యోద్యమము దక్షిణేశ్వరమున నారంభమైనదనియు చెప్పవచ్చు. ఆధ్యాత్మికసామ్రాజ్యమే భారతీయుల స్వరా జ్యము. దానిని సాధించువిధానమును శ్రీరామ కృష్ణుడు చూపెను. అతని శిష్యులరెప్పుడు శ్రీ వివేకానందస్వామి భారతీయుల ఆధ్యాత్మికసందేశమును అమెరికాప్రముఖపాశ్చాత్య దేశములకు కొనిచెనెను. భారతీయులకు స్వామిజీ "మీ పేదటికమును నిరక్షరాస్యతయు సంఘదూషితియు తొలగవలె ననిన మీరు పాశ్చాత్యులయొద్దనుండి భౌతికశాస్త్రసాంకేతికవిద్యలను నేర్వవలయు"నని బోధించినాడు. ఆయన ఇటు అటు విశ్వలాషి. ప్రాచ్యుల పారమార్థిక విజ్ఞానమును పాశ్చాత్యుల భౌతికవిజ్ఞానమును జతపఱచి అఖండజగత్తును రూపొందింపవలె నని కలలు కన్నవాడాయన.

మేరీతి నుండును? ఏదేశపు భవిష్యత్తును గూర్చి చెప్పవలయు నన్నను, ఆ దేశపు గత కాల చరిత్రను పరిశీలించి చెప్పవలయును. ప్రాచీనకాలమున భారతదేశమున కుండిన సమున్నతుల విషయమున - ఇప్పటి చదువులు చదువుకొన్న భారతీయులకు వెక్కండ్రకు నవ్యుక్తము కుదరకున్నది. మూడువేలేండ్ల కాలము భారతదేశమును అత్యుచ్ఛస్థాయిలో నుంచుయండినది ఆ దేశసంస్కృతి. ఏడువందల సంవత్సరములుగా మాత్రము భారతదేశము అధఃపతితమై యున్నది. నవ్యవిద్వాంసులు మూడువేలేండ్ల సమున్నతిని విస్మరించి ఏడు వందలయేండ్ల దుఃస్థితినిమాత్రము గుర్తించి ఈ పతనమునకు కారణము వీరిసంస్కృతియే అని అవిచారితముగ నిర్ణయించుచుందురు. భారతదేశము వివిధవిదేశపాలకుల యేలు బడిలో నుండిన కాలము దాదాపు వేయేండ్లు. ఆ పాలకులు దేశీయసంస్కృతిని రూపుమాపుట కును, విదేశీయసంస్కృతిని భారతీయుల నెత్తిని రుద్దుటకును బలాత్కారవిధానముల ననుస రించిరి. వానిని ప్రతిఘటించి భారతదేశము పోరాడవలసినదెను. ఈ కాలమున భారతీయు లలో పురోగమన ప్రవణత తగ్గి ప్రాతపడిన సంప్రదాయముల పట్టుకొని యూగులాడు నభిరతి మొగ్గినది. భారతము స్వతంత్రదేశ ముగ నున్నప్పటి చరిత్రను జదివినచో నిజ ముగ ఆ దేశమున కున్న గొప్పతన మవగత మగును. ఆ కాలమున భరతఖండమునకు విశ్వ వ్యాప్తి చేకుఱెను. శిల్ప - సంగీత - సాహిత్య - తత్త్వశాస్త్రరంగములలో భారతదేశ మపూర్వాభ్యున్నతి నధిగమించినది.

శంకరాచార్యులకాలమునకు తరువాత హిందుత్వశాస్త్రజ్ఞులు కొండలు భౌతిక

ప్రపంచమును విహితజీవితమును నిరసింప నారంభించిరి, హిందువులకు పరమప్రమాణములైన వేదములు జీవితము వాస్తవమే అను దృక్పథమునే మనకు కలుపుచున్నవి. అవి 'జగత్తు లేదు యో' మృదుట లేదు - "యచ్చ కీఞ్చి జగ త్యస్మిన్ దృశ్యతే శ్రూయతే ౭పి వా అస్త ర్భూషి శ్చ తత్సర్వం వ్యాప్య నారా యణః స్థితః" 'జగత్తులో' మనకు కనబడుచు వినబడుచు నున్న ప్రతిదానికిని లోపలను వెలు పలనుగూడ వ్యాపించి నారాయణుడున్నాడు",

కలఁ డంబోధిఁ, గలండు గాలిఁ, గలఁ డా కాశంబునం, గుభినిం
గలఁ, డగ్నిఁ దిశలం బగల్గ నిశలఁ
ఖద్యోతచంద్రాత్మలం
గలఁ డోంకారమునం | దిమూ రులఁ
గవ్యక్తులం దంతటం
గలఁ, డీశుండు గలండు, తండ్రి, వెదకం
గా నేల యిాయామెడఁ ?
ఇందుఁ గలఁ డందు లేఁ డని
సందేహము వలదు, చక్రి సర్వోపగతుం,
డెండెందు వెదకి చూచిన
సందందే కలఁడు, దానవాగ్రణి, వింటే.

అని సర్వమును విష్ణుమయమనియే ప్రమాణ గ్రంథములు తెలుపుచున్నవి. జీవితమునకును విశ్వమునకును గల ఆధ్యాత్మిక సారకతను వివరించుచు వేదకాలములు భారతీయాధ్యాత్మిక సంస్కృతికి ప్రారంభకృతులైరి. కేవలము భౌతికజడశక్తులు పరమాణువుల కలిసియుంచుటచే రూపొందిన దీ జగత్తనుట కాదు వారి యభిప్రాయము. ఉన్నదంతయు బ్రహ్మమే, సముద్రమున కెరటము లెట్టివో, మండు నిప్పునకు 'రవ'లు ఎట్టివో - నృప్తిలోని వస్తు సముదాయ మట్టిది. వానికి ఉత్పత్తిస్థాన మాత్మ,

ఉనికిపట్టు ఆత్మ, లయించుస్థానమును ఆత్మయే. అవినాశ్యమును నిత్యమును అమరమునగు ఆత్మ యనుటే మానవుని యథార్థస్వరూపము. మాయావశుడై మానవుడు తన్ను 'ఈ పేరి వాడను' 'ఈ రూపమువాడను' 'జననమరణ సుఖదుఃఖ పుణ్యపాపాది ద్వంద్వములకు లోబడినవాడ' నని భావించుచుండును, మానవుని మాయావశ్యతను దొలగించి దివ్యత్వము నాఁపగించుటే ఆస్తిక ధర్మలక్ష్యము. విశ్వ వ్యాప్తమైయున్న పరమాత్మ అద్వైతము, శివము ఆనందపూర్ణము అమరము నిర్భయము. ఆ పరమాత్మ జగత్తును తననుండి వెలుపఱచుచున్నది, దానికి తా నాధారమై యున్నది, తుదకు దానిని తానే ఉద్ధరించుచున్నది, హిందువుల యభిప్రాయమున ఆస్తిక మనగా సాక్షాత్కారమే కాని, ఏవో కొన్ని సిద్ధాంతాలను అనుసరించుట మాత్రమే కాదు, మానవునిలోని జఘన్యప్రకృతి నణచి ఉదాత్తప్రకృతి నుద్దీపింపజేయు విధానమును హిందు సిద్ధాంతము కలుపుచున్నది. మానవుడు ఈశ్వరీర ముండగనే బ్రహ్మజ్ఞానముచే ముక్తుడు కావచ్చుననుట ఉపనిషత్తుల ప్రతిపాదనము. ఆత్మైక్యమును సర్వమత సామరస్యమునే హిందూయోగు లుపదేశించిరి.

వైని పేర్కొనబడిన నిత్యసత్యము హిందు నాగరకతను జీవితవిధానమును రూపొందించి, వాని కాధారములై యున్నవి. ఇవే భారత ఖండవాసుల కండటికి సత్యంతప్రియములై, వారికి పారమార్థికైక్యము సమకూర్చి - విదేశీయ దండయాత్రల వలని కల్లోలము లెంత పోతుక్కినను, భారతదేశమును విచ్ఛిన్నము కానీయక నిల్పినది. ఈ సత్యములకును పాశ్చాత్యుల శక్తిమహిమలను పెంపొందించిన నవ్య విజ్ఞాన శాస్త్రమునకును సాంకేతికవిద్యకును

పొందుపాసగదని పాశ్చాత్యవిద్య నధికరించిన భారతీయులువకులు పొరపడుచున్నారు. నవ్య విజ్ఞాన సాంకేతికవిద్యలు పాశ్చాత్యులకు మహోన్నతులను సాధించి యిచ్చిన వనుట నిజమే. ఈ శాస్త్రవిజ్ఞానము గ్రుడ్డి నమ్మకాలకు గొడ్డలిపెట్టె పనివడినది. అది తర్కము నకు శోధనకు ప్రయోగమునకు నిలువగల వానినే అంగీకరింపు డనును. సాంకేతిక విద్యకు పాశ్చాత్య సంఘముపై నున్న ప్రభావము మిక్కిటము. ప్రాచ్యదేశాలలో ఏటేట లక్షల కొలది ప్రజలను పొట్ట నిడుకొనుచున్న మన్నె జ్వరము, విషూచిక, మసూచి, విషజ్వరము, మారి, అతిసారము మున్నగు వ్యాధులు పాశ్చాత్యదేశాలలో వైద్యపు టదుపుకులోబడి పోయినవి. ఆ దేశాలలో విద్య చక్కగ వ్యాపించినది. మానవుల జీవితప్రమాణము హెచ్చినది. జీవితసౌకర్యములు వసతులు సమృద్ధిగ నున్నవి. పాశ్చాత్యదేశాలలో మతశ్రద్ధ గల సామాన్యుడు క్రైస్తవ 'యూదియ' సిద్ధాంతాలతోను క్రతుకలాపాలతోను సం తృప్తి చెందుచుండును. చదువుకొన్నవారికి నచ్చునవి నైతికాదర్శములును, జనహిత సంపాదనమును.

జీవిత సౌఖ్యముల సమృద్ధిలో ఆత్మంత సమున్నతి నందిన పాశ్చాత్యుల దేశాలలో ప్రజలు అసంతృప్తికిని ఆశాభంగములకు లోనై యున్నారు. శారీరక వాంఛలను తీర్చుకొను టకు దారులు వెరవులు సులభములు కావచ్చు కాని మనసులోని కలత నణచుకొను టెట్లు! మనశ్శాంతిని బడయు టెట్లు! నవ్యవిద్యా విధానముచే బుద్ధిగ్రాహ్యములగు విషయముల తెలిసికోవచ్చునేకాని, కలిగినచో నిక తొల గని వివేకమును సంపాదించజాలము, దేహ

రోగ్యమును ఇంద్రియదార్ఢ్యమును చుట్టకైన ప్రతిభయు నున్నచో ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధి నంద వలె నను నభిలాష అణిగిపోవు ననుట ఐహిక వాదుల భ్రాంతి. కాని శరీర సౌఖ్యానుభూతుల గును దేశసేవ సంఘసేవవలన గలుగు నిర్వృత్తి కిని వైమెట్టుదైన యొక సంతృప్తిని మానవుడు కోరుచున్నాడు. మానవుడు చెట్టుపంటివాడు కాడు. దేవుడు మానవుని తన పోలికలో సృజించెను. మానవునిలో నున్న 'అనంత' తత్త్వము తాత్కాలిక ఊణికానుభవాలతో సంతృప్తి నందజాలదు. నిత్యము ననంతమునైన దానిని ఊణికములగు నైహికమార్గముల నా విష్కరింపగోరుటే నేటి విశ్వమును బాధించు చున్న వ్యాధి. ఈ వ్యాధికి మందు ఇది - అసం కుచితోదాత్తములగు పునాదులపై ఆస్తిక్య పునర్భవము నెఱవేఱవలెను. ఓ మానవుడా నీచరణములు భువిపై నున్నను, నీ మూర్ధము ఆధ్యాత్మికోన్నతస్థాయి సధిరోహింపవచ్చు' ననుట ఆస్తికధర్మము కావించు బోధ.

ఈనాడు ప్రపంచమున పాశ్చాత్య ప్రజా స్వామ్య వాదమునకును మూర్ఖు వాదమున కును పోరాటము సాగుచున్నది. ఈ పోరాట మున మానవతతి ఆహుతి యైపోవునేమో అను భయము గలుగుచున్నది. ఈ పోరాటమును 'ప్రాచ్య' 'పాశ్చాత్య' సంప్రదాయ సంఘర్షణ యని సామాన్యముగా తలంచుచున్నారు. కాని అది అపోహ. మూర్ఖువాదము 'ప్రాచ్య' సంప్రదాయము నుండి పుట్టువొందినది కాదు 'ప్రజాస్వామ్య వాదము' 'మూర్ఖు వాదము' అను నివి ఆర్థికదృష్టితో చూచినప్పు డేర్పడు విభేదములు. ప్రాచ్యదేశములందు హిందు - జాధి - మహ్మదీయమతములలో ప్రతిదానికిని పారమార్థికదృష్టి కలదే కాని కేవలార్థిక దృష్టియు యాంత్రికదృష్టియు వానియందు దొక్క-

దానికై నను లేదు. పాశ్చాత్యుల భౌతిక శాస్త్ర విజ్ఞానై హిక సంస్కృతినుండి పుట్టు వొందినదే మార్క్సువాదము. కావున పాశ్చాత్యులు తమ సంప్రదాయమునుండియే తప్పబట్టి తలకు చెప్పులుకోరుచు ఎదురు తిరుగుచున్న వర్గముతో నేడు పోరాడుచున్నారు. ఈ పోరాటమున ఆయుధబలముగాని రాజనీతిగాని పాశ్చాత్యులకు విజయమును సాధించిపెట్ట జాలవు. వీలయిన ఆర్థిక రాజకీయరంగాలలో మార్క్సువాదము కొన్ని దేశాలవారిని వశీకరించుకొన గలట్లు వేఱు ఏ వాదమును వశీకరించుకొన జాలదు. మార్క్సువాదములో ప్రగతివ్యంజకములైన ఆశయములు గలవు. ఆశయములను ఆశయములతో ప్రతిఘటింపవలయునే కాని ఇతరములతో ప్రతిఘటించుట నెగ్గదు. ఆధ్యాత్మిక దృష్టిని పారమార్థికదృష్టిని ప్రజలలో పెంపొందించినచో అది మార్క్సువాదమును మార్పొందించును లేదా దానిని పూర్తిగా కరగించి వేయును. ఇందు భారతదేశము పాశ్చాత్యదేశాలకు చేయూత నొసగగలదు.

హిందూ జీవితవిధానము ఆధునిక ప్రవణతలకు విరుద్ధమైనది కాదు. జీవుడు దేవుడే అనుటను సాక్షాత్కరించు కొన్నప్పుడే ప్రజాస్వామ్యము స్వాతంత్ర్యము సంఘధర్మపరత అనెడి యాధునిక లక్ష్యములను - సమగ్రముగ సాధించుట వీలగును. జీవుడు దేవుడే అను నధ్యవసాయము కుదిరినప్పుడు ప్రతి మానవునకును తోడి మానవులందు పూజ్యభావము స్థిర

పడి విశ్రమగును. మానవతతి ఒక్కటే కాబట్టి నైతికమానము ధర్మము సర్వత్ర ఒక్కటిగానే యుండవలయును - ప్రాచ్యుల కొక్కటి పాశ్చాత్యుల కొక్కటిగాను, క్రైస్తవుల కొక్కటి క్రైస్తవేతరుల కొక్కటిగాను, తెల్లవారి కొక్కటి ఇతరుల కొక్కటిగాను ధర్మముండరాదు. ఆత్మ ఒక్కటే అనెడి వేదాంతలక్ష్యము ప్రపంచమున ఎంతగా వ్యాపించునో ఈర్ష్యాద్వేషము లంతగా రూప డంగి విశ్వశాంతి సంక్షేమములు సుప్రాపము లగును.

ఆధునిక విద్యావిధానము లన్ని కఱపు నందురు కాని “మామతమువారికే మోక్షము, అన్యమతములవారికి లే” దనెడి క్రైస్తవయూదియ-మహమ్మదీయ మతాలవారి దృష్టి నే మందుము? ‘ఏకం సత్ విప్రా బహుధా వదన్తి’ అన్న వైదికద్రవ్యము మొదలు కొని “ఎన్ని మతములో అన్ని మార్గములు ఏకైక గంతువ్యమునకే” అని బోధించిన శ్రీరామకృష్ణుని వఱకును గల హిందూమహర్షులు మాత్రమే మతవిషయమున సమరస సమన్వయ పాఠము నుపదేశించినారు. ‘అన్యమతములను తూలనాడకుము, అన్యమతాలవారిని ద్వేషింపకుము, నీవు నీమతమునే ఆస్థతో అనుసరింపుము’ అనెడి హిందూ సిద్ధాంతమే ఎంతయు సమంజసమైనది. విశ్వమానవులు దీనిని గుర్తించు కాలము భారతదేశమునకును సర్వభూమండలమునకును మహోజ్జ్వలమైన భవిష్యత్తు.

రూపాంతరము

శ్రీ అయ్యగారి రామచంద్రరావుగారు

(గతసంచిక తరువాయి)

నీ, నిఖిలపావనమైన నీకీర్తి బాహులు
 నీతుమ్మెదలు వెంట నేగుదెంచె
 నడవిలో గూఢుండవైన యీశుడ వని
 ముసరి కొల్లగ వచ్చె మునిగణంబు
 నీలాంబరముతోడి నీవు జీమూతమ
 వని నీలకంఠము లాడడొడగె
 బ్రియముతోఁ గోపికల్ వీక్షించుచందాన
 నిను జూచు నదె హరిణీచయంబు

ఆ. నీవు నింద వనుచు నిర్మలనూత్తులు
 వలుకుచున్న విచల బరభృతములు
 నేడు విపినచరులు నీవు విచ్చేసిన
 ధన్యులై గిరాదె తలచిచూడ.

ఆ విగ్రహము ప్రేమమాధుర్యమును స్వయముగ నాస్వాదించుచుండ, మన మానందమందిరమున బ్రక్కగా నిలిచి ఆనందవిహ్వలులమై నిర్నిమేషనయనములతో జూచుచుందుము. అందుకనియే మువ్వకీడిక బిక్కరిలీలయని భాగవతోత్తములు చెప్పదురు. ప్రేమవ్రతోద్వాపనమైన గాని ఈ సందర్శనములభ్యముకాజాలదు. ఆ యుద్వాపన మెప్పుడగునో చెప్పట కష్టము. ఒకజన్మముననో, లేక అనేకజన్మములనో ఆ ప్రేమవ్రత ముద్వాపనము గావలయును. అప్పుడు ప్రాణమధ్యమున బాహ్యంతరముల చిదానందపరిపూర్ణుడు, ఘనరసామృతస్వరూపుడు, భగవంతుడు వెలువడి తన మృదుకరపల్లవముల జూచి, భక్తుల నాలింగనము చేసికొనును. ప్రేమవ్రతోద్వాపనమగులోపల గడవవలసిన అపస్థిలనేకములు గలవు. ఆ ప్రత్యవస్థయు రూపాంతరమే. ప్రతి రూపాంతరము సత్యమే. అయినను ఉద్వాపనానంతరము గల్గునది చరమరూపాంతరము.

ఇట్టి రూపాంతరములతోడనే ప్రేమరాజ్యము విరాజిల్లుచున్నది.

ప్రథమమున ప్రేమస్వరూపము కనులకు బొడగట్టునప్పటినుండియు చరమావస్థవరకును, సకలరూపములకును యథార్థస్వరూపమగు భగవంతుడు ప్రాణమధ్యమున తాండవమాడుచుండెను. ఈ తాండవము ననుభవించుటయే

ప్రేమ. ఇట్టి ప్రేమానుసంధానమునకు ఆలంబన మగునదియే సత్యము. ప్రాణవల్లభుడు తన ప్రేమరాజ్యమునకు దీసికొని పోవుట కీ మురళిని పలుగతుల వాయించుచున్నాడు. ఇంద్రియ ప్రేరణమునే భగవంతుని ఆహ్వాన మని పలుమారు భ్రమపడుచుందుము. కాని, ప్రేమ ఇంద్రియజగత్తునందు ప్రారంభమై, అతీంద్రియ జగత్తునందు పరిపక్వ మొందును. ఇంద్రియము లెప్పుడును అతీంద్రియుని నిర్దేశించుచుండును. శబ్దము అశబ్దమును, స్పర్శ అస్పర్శను, రూపము అరూపమును, రస మరసమును, గంధ మగంధమును జూపుచుండును. ఇది ఇంద్రియధర్మము. ఆ యఖండసత్యరాజ్యమునందు దేనిని విసర్జించుటకు వీలు లేదు. ఏ యింద్రియమును విసర్జించినను సత్యమునకు వికలత్వము చేకూరును. సమగ్రసత్యము హృదయమున నుద్దీపనమైనప్పుడు, మన సామాన్యేంద్రియములు రూపాంతరము నొందును. ప్రేమమాత్రము మార్పునందదు. ప్రేమ గాఢమైనకొలదిని, మన చిత్తమునందలి జడత్వము తొలగును. దివ్యదృష్టితో చూచిన యేవస్తువును జడముకాదు సర్వమును చిన్మయము.

ఇట్టి యుజ్వలావస్థ నొందనివాడు కవిత్యము సెప్పజాలడు. శిల్పమును రచింపజాలడు. కవితా

ప్రయోజనమును శిల్పప్రయోజనమును జీవిత విలాస ప్రతిపాదనమనియు, ధర్మము కను వాని కిని ఎట్టి సంబంధమును లేదనియు చెప్పువారు కొందఱు గలరు. ధర్మమున నెట్టి ఘటా శిష్ట బడు “రిలిజియను” అని వారి అభిప్రాయము. మనవారు జీవనమును ఖండఖండములుగ విభజించి, అందొక్క ఖండమున కీ ధర్మము నంటగట్టరు. ధర్మజీవన మొక యావరణ మందు బద్ధమై ముండగు. కళలకు రససాధనయే ఆధారము “వాక్యం రసాత్మకం కావ్యమ్” సకలరసములకు ఆధారమును, ఆకరమీను అగు నిఖిలరసాత్మకమూర్తిని వీడి, రససాధన సార్థకత నొందుటకు వీలులేదు రససాధన లేని నాడు రసస్పృష్టి ఆత్మవంచన మగును. ఇంద్రియములందు బంధింపబడియుండట విలాసధర్మము కాదు. విలాసము తన విషయమును బురస్కరించుకొని తన్మయత్వ మొందును. తన యావేగబలముచే ఇంద్రియగ్రామము నతిక్రమించి అతీంద్రియరాజ్యము జేయును. అప్పుడు రూపమునం దరూపమును, శబ్దమునం దశబ్దమును విలసిల్లును, కేవల మింద్రియరాజ్యమందాబడులగువారు విలాస వివర్తనము ననుసంధానము సేయజాలరు. వారు కాలానిక జగత్తు నొకదానిని సృష్టించుకొని అందు కళలను బ్రతిష్ఠింపజాతురు. వా రాశ్రయించు నది అనుభవవిషయము గాదు. వారికళలు సత్యప్రతిష్ఠితములు కావు. ఇంద్రియములు చూచునది వస్తువుల శాఖ్యావిషయము. వస్తుస్వరూపమును జూడవలె ననిన అతీంద్రియ రాజ్యమును మేల్కొల్పక తప్పదు.

అతీంద్రియమన్న ఇంద్రియములను నిరసింపుటకాదు. ఇంద్రియముల నాశ్రయించియే అతీంద్రియని చేరవలయును. పాశ్చాత్య తర్కమును, మన దేశమందు మధ్యయుగమున

ప్రబలిత మాయావాదమును, ఇంద్రియముల కను, అతీంద్రియములకను విరోధము గల్పించి, ధర్మజీవనమును కృత్రిమముగను, రసహీనము గను జేసివైచినది. “దేవుడు ఇంద్రియ గోచరుడు కాదు. ప్రపంచము జడము. మానవ ప్రవృత్తి అపవిత్రము” అని కొన్ని నీతివాక్యములను మనమునం దుంచుకొని, మానవుడు తనచుట్టు నొకగిరి గీసికొని, ఒక అసత్యపీఠమును బ్రతిష్ఠించిచంత మాత్రమున నది దేవుడగునా? మానవ ప్రవృత్తి సత్యము కాదా? ఇంద్రియ ప్రవృత్తియందు భగవత్సాక్షాత్కారము లేదా? ఇంద్రియలోకమును వీడి మానసిక కల్పవృత్తి నొక పవిత్రలోకమును సృష్టించువానుకొనుట అంతరిక్షమున సాధమును నిర్మించుటవంటిది. మానసికోపాసనయను మేరుతో మానవులు మిథ్యా రాజ్యమును జేరుచున్నారు. చిత్తము జడమైనప్పుడు ప్రపంచమంతయు జడముగ నేక స్పట్టును. ఇంద్రియము లపవిత్రము లైనపుడు, ఇంద్రియముల కంధత్వమును, బధిరత్వమును సంఘటిల్లును. రూపమునందరూపమును జూడజాలక రూపమును విడనాడి కాలానిక జగత్తులో సత్యమును ప్రతిష్ఠింపజూచుట ఆత్మవంచనము. ఈశ్వరుడు సర్వగతుడని ఒకచిలుక పలుకును బలుకుదురే కాని వారికి దేవుడు ప్రపంచభాష్యుడు. వారు ప్రాణకుంజమున మురళీగానమును వినజాలక ఈశ్వరుడు సాకారుడా, లేక నిరాకారుడా యని కొన్ని యల్పయుక్తులను ముఖస్థము చేసికొని ఆత్మవంచనము గావించుకొనుచున్నారు. అట్టివారికి కవితాగాన శిల్పాదికళల రసస్పృష్టి బోధ గమ్యమగుట యెట్లు?

భక్తిరసాత్మకమును గ్రోలిన పరమ భాగవతోత్తములు ఎట్లు ప్రాణవల్లభుని కనులార

గాంచి ధన్యులైరో మీ శుద్ధాంతఃకరణమున
నొక్కమారు యోచించి, రూపాంతర మన్న
నెట్టి రసావేశావస్థయో యూహించుకొనుడు.

సనక సనందనాదిముని

సత్రము లంచితయోగదృష్టిచే

బనివడి యాత్మలక్ష వెదకి

పట్ట నగోచరమైన మూర్తి యి

ట్లనవరతంబు మాంసనయ

నాంచలగోచరు డయ్యె నట్టే! యే

మన నగు వీరిపుణ్యమున!
కాదట నెట్టితపంబు సేసిరో

నిరయస్వర్గము లాత్మక గైకొనక తా
నిర్వాణమూరైన యా
హరి జూడన్, హరితోడఁ బల్క, హరి మే
నంటన్, హరిం బాడగా,
హరితో నేగ, సహాననా స్థరణశ
య్యావాసులై యుండగన్,
హరిబంధుత్వ సఖత్వముల్ గలుగు భా
గ్యం బెల్లు సిద్ధించెనో.

పురాణపఠనావశ్యకత

శ్రీ కాశీభట్ట సుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు

చేతనసృష్టిలోనెల్ల నరులు సర్వాధికు లగు
టకుఁ గారణము జ్ఞానైకసాధనమగు మానవ
దేహమును దాల్చియుండుటయే. జ్ఞానమైహి
కము, నాముష్మికము నని రెండవిధములు.
ఐహిక మన నిహమున మనుజుఁడు తన
జీవితకాలమును గౌరవానందములతోఁ గడ
పుటకుఁ దగిన తెలివి. ఆముష్మిక మన జీవుఁడు
పరమున శాశ్వతానందమును బడయుటకుఁ
దగు తెలివి.

ఇందు మొదటి తెలివి నభివృద్ధిచేయుటకుఁ
జత్తుష్టికశలు, వ్యాకరణాదిశాస్త్రములు,
లోనగునవి ప్రధానములు. రెండవ తెలివి నభి
వృద్ధిచేయుట కుపనిషత్తులు, బ్రహ్మసూత్ర
ములు, భగవద్గీతలు లోనగునవి ముఖ్యములు.
పూర్వజ్ఞానమునకంటె నుత్తరజ్ఞాన ముత్కృష్ట
మైనది. కాని యుత్తరజ్ఞానసాధారోహణము
నకుఁ బూర్వజ్ఞానము సోపానపఠంపరవంటిది.

ఈ లాకికాలాకికజ్ఞానములు రెండును నొక
దానితో నొకటి సమ్మిళితమై యంగాంగీభావ
మును బొందినపుడే మానవునకుఁ బరిపూర్ణ
లాభమును గలిగించుచున్నయవి. అందువల
ననే మనపూర్వు లీరెంటిని గలిపియే బోధింపఁ
దొడఁగిరి. కావుననే సనాతనధర్మములన్నియు
నిహపరముల రెంటిని సంపాదింపఁదగినవిగ
నున్నవి కాని వేఱుపడియుండలేదు.

కాని మానవు లీజ్ఞానద్యయమును సంపా
దించుటలోఁ జాల శ్రమపడవలసియున్నది.
జ్ఞానసాధకములగు నసంఖ్యేయగ్రంథముల జదు
వుటకుఁ బరిమితకాలజీవులగుమర్త్యులు శక్తులు
కాఁజాలరు. చదువుటలోనొక కొండఱుకృతార్థ
లైనను, వానియందలి గంభీరభావము, నాత్మాను
భవమునకుఁ దెచ్చికొని యుత్తీర్ణుఁ డగువాఁడు
వేయింటికొకఁడుండునో యుండఁడో తెలియదు.

కావుననే దయామయు లగుమహర్షులు
కేవల శాస్త్రములచే విషయమును బోధించి

స్త్రీపురుషాది సకలమానవసంఘము నుభయ జ్ఞానానుభవసంపన్న మగుదానినిగాఁ జేయుట యత్యంతదుష్కర మని తెలిసికొని, యొక గ్రంథము చదువుటచేతనే జ్ఞానద్వయమును ననుభవములొనకఁ దెచ్చి, యాచరణోపయుక్త మగునట్లు చేయుటకు శాస్త్రీయవిషయములఁ జక్కని కథలతోఁ జేర్చి బోధించిన సుబోధ మగునతితలఁచియసంభ్యేయామూల్యోపాఖ్యాన ములచే నొప్పచున్న పురాణముల శ్రోతృజన చిత్తరంజకములగునటుల విరచించియున్నారు.

ఈ పురాణనాయకపావనజీవచరితలు చదువరుల కత్యంతానందసంధాయకములగుటయే కాక, కామాదిదుర్గుణదూషితములైన మానవ హృదయములఁజక్కఁబఱచి, శీలసంపన్నములగు నటుల చేయుచున్నవి. కావుననే మహర్షులకుఁ బిమ్మటఁ గాళిదాసాదికవివరులెల్లరును సామాన్యముగాఁ బురాణపురుషులనే నాయకులనుగాఁ దీసికొని, రసభరితములగు నుత్తమకావ్యముల విరచించి యున్నారు. పరమపావనచరితులగు పుణ్యపురుషుల జీవితములఁజదువుటచే గలుగు లాభమునకు మేరలేదు. “జాతీయ వీరచరితములఁ దెల్పు గ్రంథసముదాయము, సమస్త కాలములందును, సమస్తదేశములందును, నిక్కమైన విద్యకును, సాశీల్యమునకును, మూలాధారము” అని కుమారస్వామి పండితుఁడు, జాతీయవిద్యావ్యాసమున ప్రాసీయున్నాఁడు.

పురాణవర్ణితములగు గజేంద్రాదితిర్విజృంభితపులయ, ధ్రువప్రహ్లాదాది బాలభాగవతోత్తములయ, నభిమన్యుప్రభృతియావనవీరులయ, గర్జాక్షునాదిప్రాథవీరులయ, శిబిదధీచ్ఛాదిదానవీరులయ, హరిశ్చంద్రాదిసత్యవీరులయ, శ్రీరామాది పితృవాక్యపరిపాలకులయ, నలప్రభృత్యేకపక్షీప్రతీతితులయ,

విదురాదిసీతిధౌరేయులు, భీష్మాదిస్వార్థత్యాగగరిష్ఠులు, శ్రీశుకాదిపరమవైరాగ్యసంపన్నులు, జనకాదిజ్ఞానిసార్వభౌములు, వసిష్ఠాదిబ్రహ్మర్షులు మున్నగువారివియు, లోకపావనచరితలగు సావిత్రి, సీత, దమయంతి, చంద్రమతి, ద్రాపది లోనగు సాధ్వీలలామలయొక్కయుఁ బవిత్రనామములు విన్నమాత్రముననే శరీరములు పులకరించుచుండ, నిక వీరిపావనదివ్యజీవచారిత్రములఁ జదువునపు డేయార్యుని చిత్తము ద్రవంపకుండును? ఏ భారతీయుని నేత్రములనుండి యానందాశ్రువు లాలుకకుండును? ఏ హైందవుని దేహము పరవశము కాకుండును?

ఈ పావనచరితములఁ జదువునపుడు, కేవలస్వలాభములకొఱకుఁ బేరాసతోఁ బరుగిడు వారుకూడ నిశ్చేష్టితులై స్థాణువులవలె నిలుచుటయేకాక, తాము చేయుచున్న కుత్సితకృత్యముల స్మరించి, లజ్జతులై దేహత్యాగమునకైనను, లేదా తమ నడతను జక్కచేసికొనుటకైనను ద్వరపడుచుండురు.

ఈ తీవ్రపావనపురాణవైరాగ్యమే యాచరణకాలమువఱకును మానవహృదయముల నిలిచియున్నచో నీలోకమున నింద్యములగు స్వర్ణసూర్యాదిదుర్గుణము లెచటనిలువఁగలవు? దుఃఖమునకుఁ దావెయ్యది? పురాణపఠనోదితజ్ఞానచంద్రచంద్రికలు హృదాకాశమునఁ బ్రకాశించుచున్నపుడు, నరుండు కామాదిదుర్గుణాంధకారవిముక్తుఁడై కేవలప్రేమామృతమానసుఁడై సమబుద్ధితో సోదరజాతినాదరింపఁ గోరుచుండును.

కావున మానవమనస్సీమను సదా యీ జ్ఞానకళలు ప్రసరించుటకుఁ దఱచు పురాణపుణ్యకథలు చదువుచుండవలయును. కొండలు

పురాణములయందు విరుద్ధకార్యములతో నిండి యున్న పిచ్చికథలు కలవనియు, గావున నట్టి యసంభవవిషయములఁ జదువుటవలన జన్మలకు మూఢవిశ్వాసములు హెచ్చుచున్నవనియు, నొకవిరోధమును జూపుచున్నారు. కాని యిది యొకవిరోధాభాసము. ఇది పురాణసంప్రదాయ మెఱుంగనివారి కదయించుచుండును.

పురాణవర్ణితములగు విషయములు యథా వృత్తములనియు, సర్థవాదములనియు రెండు విధములు. యథావృత్తములన, నిజముగా జరిగినవిషయములు, పురాణముల వర్ణింపఁ బడిన యథావృత్తములగు విమానవిహారాదు లును, శాపానుగ్రహములును, గాలత్రయపరి జ్ఞానములును, మొదలగు నదృశ్యవిషయములు నేటికి బహుపురాతనము లగుటచే నప్పటి తపోమహిమలును, అప్పటి యాధ్యాత్మికజ్ఞాన సంపదలును, అప్పటియింద్రియనిగ్రహములును, అప్పటి భౌతికశాస్త్రజ్ఞానములును, లోనగు శక్తిసామర్థ్యములులేని యిక్కాలపు నవ నాగరకుల కవి విరుద్ధములుగాఁ దోఁపవచ్చును గాని యంతమాత్రమున నవి యసంభవములు కాఁజాలవు. శాస్త్రజ్ఞుల కట్టివి విపరీతములుగఁ దోఁపవు.

దినమునకు మూడుసారులు భోజనమును బదినారులు ఫలాహారము నుండినగాని నిలువ లేని దుర్బలమానవునకు, నేకాదశియుపవాస మున్న నసంభవకార్యమని తోఁపవచ్చును. అంతమాత్రమున నేకాదశీవ్రతగరిష్ఠుల కది యసంభవకార్యమగునా? నాగరకాగ్రేసరు లును భౌతికశాస్త్రనిపుణులునగు పాశ్చాత్య పండితులు మనపూర్వులు పురాణముల నర్థించిన యదృశ్యవిషయముల నిష్పడు శాస్త్ర ప్రమాణములచే స్థిరపఱచుచున్నవారు. వీని

నన్నిటి నిటఁ జర్చించిన వ్యాసము విపులమగు నని విడిచితిని.

అర్థవాద మన నొకప్రధానవిషయమును బోధింపఁదలంచి, దాని నొక కల్పితకథతోఁ జేర్చి బోధించుట. ఎట్లన నెంతటి సహజ శత్రువులైనను వైరమును వీడి యేకీభావమును బొంది, పట్టుదలతోఁ బనిచేసినపక్షమున మృత్యువునుగూడ సాధింపనగు నుపాయముల సంపాదింపవచ్చుననియు, నట్టిపూనికల కార్య శూరులకు భవంత్రుడుకూడఁ దోడ్పడు ననియు, గాని కామాంధత ఫలసిద్ధికి భంగ కారయనియు నీలోనగునీతిని బోధింపఁదలంచి, యా విషయమే క్షీరసాగరమథనమని యొక కథగా వర్ణింపఁబడినది.

ఇటఁ గథ యథార్థమా అయథార్థమా అనువిషయము ముఖ్యముకాదు. మతేమన సంగఘ్నేభావము నకలకార్యసాధకమనెడి యిందలి సీతయే ముఖ్యము. ఇట్టి యర్థవాదము లనేక ములు పురాణములయందుఁ గలవు. ఈరీతిగా నర్థవాదములద్వారా విషయముల బోధించుట వేదములనాఁటినుండియు వ్యవహారము లో నున్నది. కావునఁ బురాణములుబోధించు విరుద్ధ విషయము లెవ్వియును లేవు. కొందఱాధునికులు పురాణములు బహుపురాతనములగుటచే నాధునికనాగరకులు గ్రహింపఁదగిన జ్ఞానము కలవిగా నుండలేదని పలుకుచున్నారు. కానియిది యొకతప్పుటూహ. ప్రాంతవైదనంతమాత్రము ననే గ్రాహ్యము కాకపోదు. అట్లు కాదందురా బహుపురాతనములగు రత్నకాంచనాదులెల్లఁ ద్యాజ్యములు కావలసినవచ్చును. గ్రాహ్యతా గ్రాహ్యతలు, గుణగుణముల నాధారముచేసి కొని యున్నవికాని సూతనతాసూతనతల నాధారముచేసికొని యుండలేదు.

ఇట్లుంటున్నచే మనోహరార్థసంపాదకము లగు నూతన గ్రంథములు గ్రాహ్యములు కావని నా తలంపుకాదు. మఱేమనఁ బాతవన్న మాత్రమున బురాణముల నవమానించి క్రొత్త వన్నమాత్రమున నూతనగ్రంథములే ముక్తి హేతువు లని తలఁపరాదు. నూతనముగాఁ దన పాణిగ్రహణ మొనర్చిన మోహనాంగిఁ జూచిన మాత్రమున సర్వమునకును నామెయే గతియని తలఁచి, సదా తన శ్రేయస్సును గోరు మాతృదేవతను వృద్ధాంగన యని పూజింపకుండుట నీతికి దూరము కదా?

ప్రియపల్కు మనోహర ప్రియోక్తుల నాదరింప వలయును, శ్రేయస్కురము లగు మాతృదేవత హితబోధలను మన్నింపవలయును.

అదిగాక భూతమునకును వర్తమానమునకును సంబంధము విడిపోరాదు. అట్టి కలయిక పురాణవతనమునంగాని నిలువదు. జపాను దేశే ప్రస్తుతపు ఘనత యంతయు దాని పురాతన చారిత్రమునందు, గౌరవముంచుటచేతనే కలిగినదని చరిత్రాభిజ్ఞులు తెలుపుచున్నారు అంతగాఁ బ్రాచీనముగాని జపాను దేశ చరిత్రయే యిట్లుండ బహు పురాతనమగు మన దేశ చారిత్రమునుగూర్చి తెలుపవలసిన దేమున్నది! హిందూదేశమునందలి ప్రస్తుత విద్యాభ్యాస పద్ధతికంటె జపాను దేశమందలి స్వదేశచరిత్ర బోధతోఁ గూడిన మార్గము చాల బాగుగా నున్నదని, ఫ్రెడరిక్ హారిసన్ దొరవారు తెల్పి యున్నారు.

శాకాహారమునకు నల వాటుపడిన జీర్ణాశయమునకు శాకాహార మిచ్చినపుడే యది దానిని సుఖముగ జీర్ణముచేసి, దేహపోషకములగు సప్త ధాతువులను బుట్టించును గాని, అనభ్యస్తమగు మాంసాహారము నిచ్చిన దానిని సుకరముగ

జీర్ణము చేయఁజాలక పోవుటయేకాక వ్యాధిని దుర్బలతను గూడఁబుట్టించునటులఁ జిరకాలము నుండి భారతభాగవతాది పావనపురాణవిషయముల విని యానందించి బాగుపడుటకు నల వాటు పడియున్న భారతీయుల కంతగా నితర పురాణ విషయములు సుగ్రాహ్యములు కాఁజాలవు కావుననే—

“గృహోపకరణము లొక యింటినుండి మఱి యొక యింటికి మార్చినట్లుగా, జాతీయ పరమావధు లొక జాతినుండి వేతొక జాతికి మార్పఁ దగినవి కా”వని కుమారస్వామి పండితుఁడు తెలిపియున్నాఁడు.

ఇట్లు ప్రాజ్ఞులగు వార నేకులు తలఁచి యున్నారు. కావున ముందు మన దేశీయులకు స్వపురాణ విషయముల బోధించి, పిమ్మట దేశాంతర పురాణ చరితములఁ దెల్పినఁ దెల్పుదుముగాక. కొండటకు గోక్షీరము లయ్యును జక్కెర చేర్చినఁగాని రుచింపనట్లు గేవల పురాణశైలి రుచింపకున్నచో, నట్టి వారికి సుబోధ మగునటుల లక్షణానుసారముగ గ్రంథముల వ్రాయుట యవసరమనియే నా తలంపు.

ప్రస్తుతము మన యాంధ్ర కవిసోదరులు కొండట వ్రాయుచున్న నవలలు పాఠకుల కంతగా నుపయుక్తము లగుచున్నటుల నాకుఁ దోఁపదు. మన పూర్వులు గ్రంథముల రచించుటలో నధికారి, సంబంధ, విషయప్రయోజనముల ముఖ్యముగ నేర్పొచి గ్రంథసమాప్తి జేయువారు. ప్రస్తుతమో ప్రయోజన శూన్యమగు విషయమును (కేవలకథను) ప్రధానము చేసికొని గ్రంథసమాప్తి జేయుచున్నవారు. ప్రయోజనము నంతగాఁ బాటించుట లేదు.

కాపుననే యీ నవీనవలలో కాలము గడుపుటకు దగు కథలున్నవి కాని, కథ ముగిసినకడపట బాతకులు గ్రహింపఁ దగిన ప్రయోజనమును లేవు. ప్రాజ్ఞులగు పాఠకులు కేవల కథామాత్ర పాఠములచే నమూల్య మగు కాలమును వృధాచేయక, నీతిదాయకము లగు గ్రంథరాజములఁ జదివి తమ జీవితముల సార్థకము చేసికొనవలయును.

ఆర్యుల పురాతనాన్నత్యమును మనము తెలియఁ గోరుదుమేని తప్పక యీ పురాణ రాజములఁ జదివి తీరవలెను. వీనియందు వర్ణింపఁబడిన పట్టణముల నుద్యానవనముల, కోటల, సాధవీధుల, వాహనాదుల, నితర సంపదల వైభవములఁ, జదువునపుడు భారతీయ పురాతనాన్నత్యము స్ఫూర్తికివచ్చి వెంటనే పాఠకుని నేత్రములు మూతవడి, చేతనస్మృతి దక్కి చేతనున్న పుస్తకము క్రిందికి జాటు నంతటి దేహపారవశ్యము సంభవమగును.

పురాణనాయకుల యనమాన ఘనభావములు తెలియుటకు నిట నొకటి రెండు విషయములఁ దెల్పెదను. సంస్కృత వాఙ్మయమున నాదికావ్యమని పేరువడసిన శ్రీమద్రామాయణమునకుఁ గథానాయకులైన సీతారాముల పావన గంభీర భావణముల నాలింపుడు. మీరపుడు విస్మయానందభరిత మానసులై పురాణ సంపదలఁ దెలిసికొనఁగలరు.

శ్రీరామచంద్రుఁడు రావణ సంహారము కొఱుకఁ గవిసేనలతోనేగి సముద్రముకడ దిగి యుండ, రావణానుజుఁ డగు విభీషణుఁడు మంత్రులతోవచ్చి యాకసమునుండి శ్రీరాముని శరణువేడెను. వీరాగ్రేసరుఁడగు శ్రీరాముఁ డును మాటుమాటాడక వెంటనే వాని కథయ మిచ్చెను. అపు డచట రాజనీతిగోవిదులగు

వానరవీరు లెల్లరును, నీతిశాస్త్ర ప్రమాణముల చేతను యుక్తివాదములచేతను విభీషణుఁడు క్రూరరాక్షసుఁ డనియు, దేవరకుఁ బ్రబల శత్రువగు రావణున కనుజుఁడనియుఁ గాపున వీనిఁ జేరఁదీయరాదనియు బహువిధముల బోధించిరి. వారికి రాముఁడు తెలిపిన దేమనః—

శ్లో. సకృదేవ ప్రపన్నాయ
త వా స్మీతి చ యాచ తే
అభయం సర్వభూతేభ్యో
దదా మ్యేత ద్రవ్రతం మమ
మిత్రభావేన సంప్రాప్తం
న త్యజేయం కథంశ్చన
దోషో య ద్యపి తస్య స్వా
త్సతా మేత దగర్హితమ్.

అనఁగా “నొక్కసారి నాకుఁ బ్రపన్నుఁడై నీవాఁడ ననిన వెంటనే వాని సర్వభూతముల నుండియుఁ గాపాడెదను. ఇట్లు చేయుట నాకు వ్రతము, పైకి మిత్రభావమును వెల డించుచు నాయొద్దకుఁ జేరినవాని నెట్టి యిక్కటులు వచ్చినను సరకుసేయక కాపాడువాఁడనే కాని విడుచువాఁడను గాను, ఒకచో వాఁడు లోఁ గపటియైన నా దోషము వానిదే. దాన సత్పురుషుల కెంతమాత్రము లోపములేదు”

ఇట్టి స్వసుఖ నిరభిలాషులును, బరసుఖ ఘటనాపటిష్ఠులు నగు పురాణ పుణ్యపురుషుల చరితములఁ జదివిన గలిగెడి గుణసంపద మతే మారమునఁ గలుగఁగలదు ?

ఇక నీవీర నాయకుని యిల్లాలగు నీత ఎంతటి పావన గంభీర భావముగలదో వినుఁడు. రావణ సంహారానంతరము రాముని యాజ్ఞాను సారము హనుమంతుఁడు నీతకడకేగి శ్రీముని విజయవార్తను తెలిపి, యచటఁ గావలి

యున్న రాక్షసాంగనలఁ గడతేర్చుటకు నెల
వొసంగుమని కోరెను. అప్పు డా సాధ్వీ యిట్లు
ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

రాజసంక్రయవశ్యానాం
కుర్వతీనాం పరాజ్ఞయా
విధేయానాంచ దాసీనాం
కః కుప్యే ద్వానరోత్తమః ?
ప్రాప్తవ్యం తు దశాయోగా
స్య యైత దితి నిశ్చితం
దాసీనాం రావణస్వాహం
మర్షయా మీహ దుర్బలా.

అనఁగా పానరోత్తిముఁడా, ఒకరాజు
నాశ్రయించి యతని యాజ్ఞానుసారము కార్య
ములఁ జేయుచుఁ దమ యేలికకడ వినయముగ
సంచరించుచుఁ బరాధీనలైయున్న దాసీ జను
లపైఁ గోపమేల? నన్నిటు బాధించినది
నా దుర్దశయే కాని వీరుకారు, వీరు తమజేని
యాజ్ఞానుసారము నన్ను బెట్టినబాధల నహిం
తునే గాని వీరిని బాధించుటకు నిష్పపడునంతటి
కఠినాత్మురాలను గాను” అని.

ఆర్యులారా, యంతకంటె నుదారాశయ
ములు కలవా? ఈమెకంటెను బావనచరితలు
కలరా? ఈ క్రూర రాక్షసాంగనలు త్షణ
మైనను దన సాభాగ్యదైవతమగు ప్రాణే
శ్వరుని స్మరించుటకే న నవకాశమీయక,
తుచ్ఛబోధలచేతను, క్రూరకృత్యములచేతను,
అహర్నిశ మొక్కరితని బాధించిరే? అట్టి
కఠినాత్మల సీతయేకాక మతవరైనను ముక్తల
క్రిందఁ గోయింపక విడుతురా?

ఇట్టి యద్భుత చరితముకల సాధ్వీ
మతల్లు లెందఱో మన పురాణముల యందుఁ
గలరు. మానవులఁ జైతన్య కళాపూర్ణులనుగాఁ
జేయుట కీ వీరమాతల చరితములకంటె వే

జేమి కావలయును? లోకముల నన్నిటి
నానందపరవశములుగను, శీలవంతములుగను,
జేయుట పాల్పొక్కి రామాయణ మొక్కటి
చాలదా? సంస్కృత వాఙ్మయమున నున్న
యిట్టి ఘనవిషయముల సర్వజనగ్రాహ్య మగు
నటులు మృదుకైలిని పుస్తకముల వ్రాయుట
కంటెను, వ్రాయించుటకంటెను, మనమాంద్ర
భాషకుఁ జేయు శాశ్వతోపకార మెయ్యది?

ఆర్షకుల ప్రసూతులగు భారతీయులు
స్వగ్రంథముల నోర్పుతోఁ జదువక, యలసులై
చెప్పుడుమాటలను విని, యమూల్యార్థ సంప
న్నములగు పురాణములయెడ నీరసభావమును
జూపుట కడు శోచనీయము. ఘనహృదయు
లారా, మన మీ యార్యావర్తము నందలి
సోదరిసోదరుల నెల్ల ట్లేమంకరమగు నొక్క
గమ్యస్థానమునకే నడుపఁదలచినచోఁ బురాణ
పుణ్యకథల బోధించినఁగాని, మన మనోరథ
మీడేజ నేరదు.

మఱియు నీపురాణములు, దేశచారిత్రముల
దర్శనములకరణిఁ బ్రతిఫలింపఁ జేయుచున్న
యవి. మానవు లెంతవఱకు స్వదేశ చరిత్రను
దెలియకుండురో యంతవఱకుఁ దమ యుద్యమ
ముల ధైర్యోత్సాహములతో నుపయుక్త
మార్గముల నడుపఁజాలరు. మఱియు నట్టివారు
స్వదేశీయు లనిపించుకొనుటకుఁ గూడ నర్హులు
కారు. కావున స్వదేశ చరిత్రాభిమాను లెల్ల
రును బురాణముల నామూల్యగ్రము పఠింప
వలయును.

కొందఱు మనమిపు డిరువదియవ శతాబ్ద
మున నున్నవార మనియు సందుమూలముగ
మనపూర్వు లిట్టి నాగరకతలేక మృగప్రాయు
లుగా నున్నపుడు వ్రాసిన పురాణములఁ జదు
వుట తెలివితక్కువ యనియు వ్రాంతలయందును

బ్రసంగములయందును గూడ నిర్లజ్జముగాఁ దలుపుచున్నవారు.

కాని యిది యొకపిచ్చితలంపు. ఏలయనఁ బూర్వమెవరిపూర్వులు జ్ఞానశూన్యులై మృగములవలె మెలఁగుచుండెడివారో, అట్టి సంతతి వారొకతాబ్దమునకంటె వేటొక తాబ్దమునందుఁ గ్రహభివృద్ధి నందుచున్నపుడు అట్లు తలఁచుట యుక్తమే కాని భారతీయుల స్థితి యట్టిది కాదు. ప్రస్తుతఖండంతర వాసుల పూర్వులు గృహవస్తాదినిర్మాణముల నెఱుంగ నపుడే యెవరిపూర్వులు గృహాదినిర్మాణములఁ బ్రావీణ్యమును గాంచియుండిరో, ఇతర దేశీయుల పూర్వులు, అక్షరములఁ గూడ నెఱుంగని యపుడు, ఎవరిపూర్వులు రసభరితము లగు గంభీర కావ్యరచనలయందు వన్నె కెక్కిరో, పెక్కిల, దేశాంతరములెల్ల నవిద్యాముద్రితములైయుండ, నెవరి దేశమున సకలకలాపూర్ణుడగు ప్రబోధపూర్ణ చంద్రుడు ప్రకాశించుచుండనో, అట్టి యార్షకులప్రసూతు లగు భారతీయులు పైయట్లుతలఁచుట యెట్లుపాసఁ గును? వీరిపుడు ఖండంతర వాసులగు శాస్త్ర వేత్తలు, ఆర్షపురాణములఁ జదివి యందలి యమూల్యవిషయముల శ్లాఘించుచుండుటను గని, విన్నంబోయి మిన్ను చూచుచున్నవారు.

కొందఱు నవమేధావులు తాముకోరు లాకికానందము లేవియు కొన్ని పురాణముల యందు లేవని వావనచరితములగు పురాణములఁ ద్యజించుచున్నవారు. వీరియవస్థఁ జూడ నీ క్రిందిశ్లోకము స్మరణకు వచ్చుచున్నది.

శ్లో. కేమీ లోహితలోచనాస్యచరణా
హంసాః కుతో మానసాత్
కిం త త్రాస్తీ సువర్ణపంకజదళా
న్యంభ స్సుధాసన్నిభం

త త్తీరం కిము రత్నఖండరచితం
కల్పద్రుమావేష్టితం
శంబూకాః కిము సన్ధి నేతి చ బక్తై
రాకర్ణ్య హీహీకృతమ్.

మఱికొందఱు మేమీపురాణములు సంఘోష యోగము లగునేమేయని పరిశీలించితిమికాని యట్టి యుపయోగ మేదియుఁ గానరాదు సరియేక నా, యివి యింద్రియానందములు తుచ్ఛము లనియు, సంసారము దుఃఖభాజన మనియు, నిస్సంగతయో ముక్తి హేతు వనియు, నిట్లు పిచ్చివైరాగ్యములబోధించి మానవుల సంఘమునుండి తొలఁగింపఁ జూచుచున్నవి. కాని సాంఘికాభివృద్ధికి ననువగుత్రోవ లిందుఁ గానరావని పలుకుచున్నవారు. కాని నేర్పుతో బరిశీలించిన నివియే తమమనోరథము లీడెఱుటకు వలయుమార్గములు గలిగియున్నవని తెలియఁ జాలకున్నవారు. ఇదిచూడ నీశ్లోకము జ్ఞ. కివచ్చుచున్నది.

శ్లో. హరినఖరవిముక్తా రక్తసిక్తాహి ముక్తాః
పరిణతబదరాణీ త్యాదరే ణోపగృహ్య
సపది సరసి ధాతాః ప్రత్యభిజ్ఞాయముక్తాః
పరికిరతి కిరాతీ హ న కానార వప.

నిక్కమారయ వైరాగ్యసంపన్నులై స్వాధిములఁ ద్యజించినవారే సంఘమునకు మేలు చేయఁగలరు కాని, ఈషణత్రయబద్ధు లగు సంసారు లంతగా సాంఘికసంపదలకు సహకారులు కాఁజాలరు; పురాణాంతర్గతము లగు భగవద్గీతాది వేదాంతబోధలు మానవులు స్వధర్మముల నెఱవేర్చవలయు ననియు, స్వధర్మములఁ ద్యజించువాఁడు సంఘబాహ్యుడగుననియు, బోధించుచున్నవి. కాని, సంఘాభివృద్ధిని నిరసించి దుర్బలము చేయుమని బోధించుటలేదు.

అధికారి తారతమ్యమునుబట్టివైరాగ్యమును బోధించుచున్న ను విరాగులుగూడ లోకసంగ్రహార్థము జాతీయధర్మముల నెఱవేర్చవలయుననియే ఘోషించుచున్నవి. పరమవైరాగ్య సంపన్నులగుజనకాది సార్వభౌములచరితము లీవిషయమునే రుజువుచేయుచున్నవి.

మనయార్థసిద్ధాంతములు లాకిక సుఖములే ముఖ్యములు కావనియు, నాముష్మికభంగ కరములు కాకుండులాగున నియమానుసార మనుభవింపవలయు ననియు, బోధించుచున్న మాట యథార్థమే. కాని యీబోధను గాదను ప్రాజ్ఞులుండ రనియే నాతలంపు. పురాణ పఠనమువలన మనుజుల కెట్టిలాభము కలదో మనపూర్వలే తెలిపియున్నవారు. శ్లో. “పఠనా చ్ఛ్చవణా ద్యేషాం

న్యూతాం పాపక్షయో భవేత్
ధర్మాధర్మపరిజ్ఞానం
సదాచారప్రవర్తనం,
స్వపరమా తద్వత్
భక్తిర్భగవతి ప్రభా” అని.

ఇటుల మనవారేకాక పాశ్చాత్యవిద్వాంసులనేకులు పురాణముల బ్రశంసించి యున్నవారు. ఇక వీనింజదివి కృతార్థులైన వారెవరైన గలరా యనిన వేనవేలు కలరు. పూర్వము వర్ణధర్మములు సంక్లిష్టములు కాక యెంత వేఱుపడి యున్నను, అప్పటి భారతీయులు పురాణచరితముల దమకు బ్రమాణములుగా నిడికొని మనసులుచేతనే తలలు వేఱియును దలఁపులుమాత్రము వేఱుపడక సోదరభావముతో నన్యోన్యసహకార్యులై భారతీయసంఘము నత్యైన్నత్యమునకుఁ దేగలిగి యుండిరి. ఇందుల కనేకప్రమాణములు కలవు. గ్రంథవిస్తరభీతిచే విడిచితిని.

పురాణకథలఁ జరకారమునుండి మనము విసుకుండుటచే జర్వితచర్మణము కాదాయందులేని యట్లునుట తగదు. మనోహర పదార్థము లెన్ని సాగ్లేంతకాలమునుండి యనుభవించుచున్నను విసుగు పుట్టదు, సరియేకదాయందలి సారస్యము తెలిసినకొలఁది వానినే యాస్వాదింపఁ గోరిక లుద్భవించుచుండును. కావుననే రసజ్ఞు లిట్లు తెలిపియున్నవారు.

శ్లో. ఆదిత్యస్యాదయస్తాత
సావర్ణ్యం భారతీ కథా
ఇష్టా భార్యా సుమిత్రం చా
పూర్వాజ్యేవదినేదినే.

ఇట “భారతీకథా” అనునది సర్వపురాణోపలక్షణము కావున నాంధ్రకవిపుంగవులెల్లరును బురాణేశుకాండముల నుండి సువిమర్శయంత్రములచే రసమునుదీసి, సువర్ణ కాంస్యపాత్రల నింపి యాంధ్రజాతికిసుఖాస్వాద్య మగునటు చేయుదురుగాక.

ఇట్లు చేయక సన్మార్గబోధకములగు పురాణముల నిరసించు లేని, ప్రస్తుతము కావలసిన సోదరభావమును సౌశీల్యమును గేవల ముపన్యాసపీఠములయందే స్థావరమై యుండునుగాని పరస్పరవైషమ్యదూషిణములగు మానవహృదయములనాటుకొని కార్యాచరణమునకుఁ దోడ్పడఁజాలదు.

ప్రస్తుత మాంధ్రవాఙ్మయము నొక్కపెట్టునఁ దలక్రిందుఁ చేయఁగోరువారును, అట్లు చేయరాదు సనాతననియమములే నిలుపవలయు ననువారునుగూడ భాష యెటులుండవలయునా యని విమర్శించుచున్నవారే కాని విషయమెటులుండవలయునా యని విమర్శించుచున్నట్లు గానరాదు.

ముందు నిర్ధారణచేయదగినది విషయము కాని భాష కాదు. విషయము ఘనమైన దగుచో సేభాషలో వ్రాసిననేమి? మధురాహారమును బర్ణములలోఁ బెట్టిననేమి, వెండిగిన్నెలలోఁ బెట్టిననేమి, దాని ఘనత యెప్పుడు నొక్క రీతినే యుండునుగాని, వ్యత్యస్తము కాఁజాలదు. కటుపదార్థము కాంచనపాత్రలలోఁ బెట్టినను దానికి మాధుర్యము కలుగఁజాలదు.

మఱియు సద్రత్నములు సువర్ణఘటితములైనపుడే యమూల్యాలంకారములై సంపన్నులచే నాదరింపఁబడునట్లు ఘనవిషయములు సలక్షణసువాక్యఘటితములైనపుడే యార్యులచే నభినుతింపఁబడును. నత్తగుల్లలును, గులకరాళ్లును సీసముతోఁ బొదిగిననేమి? సీనారేకుతోఁ గట్టిననేమి? అట్లే సీరసవిషయముల గ్రామ్యభాషలో వ్రాసినను వ్రాయవచ్చునుగాని యిపుడు సేసీభాషాశైలింగూర్చి ముచ్చటించఁ దలఁచికొనలేదు.

ఓ యాంధ్రమహాశయలారా, మీరు నిజముగా నిష్కళంకమగు పితృభక్తిని, దైవభక్తిని, గురుభక్తిని, దేశభక్తిని, రాజభక్తిని గోరువారగుచో నట్టి భక్తిపంచకము పురాణపఠనమునఁగాని వేఱుమార్గమున మనకు లభింపఁజాలదని నిశ్చయముగ గ్రహింపుడు. మానవహృదయముల నట్టి పావనభక్తినదీ ప్రవాహములఁ బ్రవహింపఁజేయు ఘనోపాఖ్యానములు వేనవేలు పురాణములయందు విరాజిల్లుచున్నవని తెలిసికొనుడు.

అర్చ్యలారా, మరల మీకుఁ జేయు నీ వినయ పూర్వక విజ్ఞప్తిని సావధానులరై విన వేఁడుచున్న వాడను.

శ్రేయస్కాములగు నో యాంధ్రమహాజనులారా, కేవల స్వలాభపూరణపరాగపటలముచే నాచ్ఛాదితమగుచున్నట్టియు జాతిద్వేషదావానలముచే దగ్ధమగుచున్నట్టియు, నిరంతర తామప్రచండగ్రిష్మముచే సీరసమగుచున్నట్టియు సీపుణ్యభూమిని ఈ భారతమాతను జీవకళాసనాథ మగునటుల చేయఁగోరుదురేని శ్రీరామాద్వ్యుత్తమనాయకులనెడి గంభీరగర్జనములతోడను, శాశివ్రత్యకళావిరాజితలగు సీతాద్వ్యుత్తమనాయికలనెడి తట్టిలతికలతోడను, తేజరిల్లుచున్న పురాణకథాజీవనభరితములగు నవీనాంధ్రకావ్య సీరదములు తిరుగ నీ యార్యావర్త నభోవీధిని గ్రమ్మి, సుబోధామృతవర్షధారలఁ గురియునటుల భగవంతునిఁ బ్రార్థింపుడు. దీనిని మించిన దేశోపయోగకార్యము వేఱొండు లేదనియు, దీని మించిన పావనకృత్యము వేఱొకటి లేదనియుఁ దెలిసికొనుఁడు.

కావున మన యాంధ్రభాషయందు వ్రాయఁబడు నవలలును నాటకములునున్నగునవి ప్రాయశఃముగా మన పురాణములనుండి తీయఁబడిన యుత్తమనాయకజీవితచరిత్రలు కలవిగా నుండవలయును.

ఓ కరుణాకరా, పర మేశ్వరా, మాయాంధ్ర హృదయపుండరీకములు వికసించి శ్రీమంతములగునటుల నీ తూర్పుదేశమునఁ బురాణజ్ఞానసూర్యోదయ మగునటులఁ బ్రసాదింపుము.

ఓమ్ తత్సత్.

వార్తలు - విశేషాలు

శ్రీరామకృష్ణజయంతి మహోత్సవములు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మద్రాసు - 4.

1971 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 27 వ తేది శనివారంనాడు శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస దేవుని 137 వ జయంతి తిథిపూజ మద్రాసు మైలాపూరు శ్రీరామకృష్ణమఠంలో యథార్థ భక్తి శ్రద్ధలతో నిర్వహింపబడింది. భక్తులు, మగవలు మగవారు, స్కూలుపిల్లలు కాలేజీ విద్యార్థులు అత్యధిక సంఖ్యలో హాజరయ్యారు. వర్ణతోరణ విరాజితమైన మండపంలో శ్రీరామ కృష్ణుని పెద్దపటం ఉజ్జ్వలంగా అలంకృతమై అమర్చబడింది. గురుదేవుని ప్రత్యక్ష శిష్యుల చిత్రపటాలు కూడా మాలాలంకృతాలయ్యాయి.

మధురనాదస్వరగానంతో దిన కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. గుడిలో శ్రీరామకృష్ణ సుప్రభాత స్తోత్రం అనుసంధించారు. మంగళహారతి కావించారు. ప్రార్థనగేయాలు పాడారు. పూర్వాహ్లామంతా భజనబృందాలు సంకీర్తనను అత్యంత మధురంగా సాగించారు. నామావళి పాడుతూ భక్తగోష్ఠి గుడికి మూడు సార్లు ప్రదక్షిణించారు. వేదోపనిషత్తుల-భగవద్గీతల - మార్కండేయ పురాణాంతర్గత దేవీ మాహాత్మ్యాధ్యాయాల పారాయణం ప్రవర్తింపబడింది. గుడిలో విశేషపూజ, మండపంలో హోమమూ ముగిసేటప్పటికి మధ్యాహ్నమైంది. ప్రసాద వినిమయంతో పగటి కార్యక్రమం ముగిసింది. విశేషానంద కాలేజీ ఎస్సీసీ విద్యార్థులు ఉత్సవనిర్వాహంలో తోడ్పడ్డారు.

సాయం పూజానంతరం మఠ మండపంలో భక్తులు సమావిష్టులయ్యారు. అజ్ఞపై నాలుగేండ్ల కృతం బేలూరు మఠంలో జరిగిన శ్రీరామకృష్ణ జయంతినాడు గురుదేవుని ప్రత్యక్ష శిష్యులలో అన్యతములైన శ్రీశారదా నందస్వామిగారు చదివిన వ్యాసాన్ని శ్రీవిరూ

పాతూనందస్వామి స్వకీయ వ్యాఖ్యానమేతంగా చదివి వినిపించారు. ఆ వ్యాసంలో శ్రీశారదా నందస్వామి స్వార్థపరత్వ దూషితభక్తిని ఖండించారు. ఆరాధ్యమానుడగు దేవుని కల్యాణగుణాలను ఆరాధకుని లోనికి సంక్రమింపజేసే ఋజుభక్తి ప్రభావాన్ని ప్రస్తుతించారు. అవతారపురుషుల జీవిత విశిష్టతను ప్రతిపాదించారు. బాల్యంలోనే అతిమానుషత్వమును సూచించిన శ్రీరామకృష్ణుని సాధారణ చేష్టలములను పేర్కొన్నారు. గురుదేవుని మాట లెంత తేటలో ఐనను వాని అర్థపు లో తెంతలో సూచించారు. పైకి విభిన్నములుగ గననగు మతాల కంఠర్థతముగ నున్న సామరస్యము శ్రీరామకృష్ణుని సాత్త్వికాత్మక భూతులచే నిరూపితమైన విధమును వివరించారు. (ii) శ్రీమత్పరమాత్మానందస్వామి పరమహంసదేవుని జీవితములో కొన్ని మేలుములను ఈలాగు ప్రస్తుతించారు : - “శ్రీరామకృష్ణుడు ప్రారంభాన్ని విగ్రహపూజతో చేసినా, పర్యవసానం లక్ష్యసాత్త్వికారంతోనే, ఎఱుక పేర్చిచేత ఆయన తన గురువులకు పైతం తానే గురువయ్యాడు. అన్ని సాధనలూ సిద్ధలూ సాత్త్వికారాలూ ఈ యుగావతార పురుషుని జీవితంలో ఇమిడిపోయాయి. ఆయన ఉన్నస్థాయిలో ప్రతిదీ, దివ్యమే. శ్రీరామకృష్ణునిలో నుండినది జీవుడు కాదు, దేవుడే. ఆ పరమహంస పవిత్రుడూ పావనుడూ అంటే చాలదు. పవిత్రతయే పావనతయే ఆయన అనాలి. ఆయనలో ప్రతిదీ, మొదట మధురమానవగుణంగా కనబడి తుదకు దివ్యవైభవంగా పరిణమించేది.” (iii) మతాధ్యక్షులు శ్రీమత్కైలాసానందస్వామి తమ పరిసమాపన ప్రసంగంలో ఈలాగు

చాక్రచ్చారు. “భక్తులందఱూ అవతారమూర్తి యగు శ్రీరామకృష్ణు నపారకృపను పనివఱచు కొని ఆధ్యాత్మికోన్నతుల అధిగమింప పాటు పడాలి. శ్రీరామకృష్ణుని ‘మనవా’ డని ప్రతి ఒక్కరమూ అభిమానింతుము గాక.”

1971 వ సంవత్సరం మార్చి 7 వ తేదీ భానువారం శ్రీరామకృష్ణ జయంతి బహిరంగోత్సవం విశాలమైన వివేకానంద సెంటినరి హాలులో ఏర్పాటు చేయబడింది. వేదికపై స్వలంకృతమైన శ్రీరామకృష్ణుని పెద్దచిత్రపటం ప్రతిష్ఠింపబడింది. (i) మధ్యాహ్నం తర్వాత 3-30 గంటలనుండి 5-30 గంటలవఱకు హరికథా కేసరి బ్రహ్మశ్రీ వి. ఎస్. వేంకటరమణరావు గారు గోవింద పట్టాభిషేకాన్ని గూర్చి సంగీతోపన్యాసం కావించి బాలగోపాలుని భవన మోహన లీలలను కీర్తించారు. పౌరమహాసభ 5-30 గంటలకు ప్రారంభమైంది. ప్రొఫెసరు పి. శంకరనారాయణగారు సభాధ్యక్ష్యం వహించారు. (ii) ప్రార్థన గేయమూ మంత్రపుష్పానుసంధానమూ అయ్యాక మఠాధ్యక్షులు శ్రీమత్కైలాససందస్వాములు సదస్యులకు స్వాగతాశీస్సు లనుగ్రహిస్తూ నాటి మహోత్సవ ప్రాముఖ్యాన్ని కొనియాడుతూ ఈలా గన్నారు. - శ్రీరామకృష్ణ డెవరు, స్వదేశీయులకూ విదేశీయులకూ ఆయన ప్రాముఖ్య మేమి - మున్నగు విషయాలను గూర్చి ఈనాడు ప్రతి ఒక్కరికీ కొంతైనా తెలిసి ఉంది. ఆయన ఏదే నొక్కడేశానికి ప్రత్యేకంగా చెందినవాడు కాడు, విశ్వమానవతనికి ఆయన ఉమ్మడిసామ్యు, ఆయన అవతారమూ జీవితమూ నిజంగా లోకోత్తరములు. పశ్చిమ బంగాళంలో నవ్యనాగరకతకు సుంతయు అందుబాటులో లేక కేవలసనాతనాచార దుర్గమైన ఒక అజ్ఞాతగ్రామానికి చెందిన

అజ్ఞాతపురుషు డాయన ఆయన జీవిత చరిత్రాన్ని నేడు ప్రపంచ మంతటా అందఱూ భక్తిప్రవర్తకులతో తలదాలుస్తూ ఉన్నారు. ఏ మాశ్చర్యము! ఆయన జీవిత కాలంలో విశేష భాగం దక్షిణేశ్వరంలో బ్రహ్మాండోన్నాదంలో భావసమాధి నిమగ్నతలో గడిచింది. ప్రపంచ మతచరిత్రలో శ్రీరామకృష్ణునట్టి మహా పురుషులు అరుదు. పారమార్థిక నిష్ఠకు కోటయనుపేరొందిన భారతదేశంలో శ్రీరామకృష్ణుడవతరించేందుకు ముందు ఆ నిష్ఠ అడుగంటి ఉణ్ణింది. అందుకు కారణం నవ్యభౌతికాది శాస్త్రవిజ్ఞాన ధాటియే. మానవునికి పరిపూర్ణతను సంపాదించి పెట్టడానికి ఆ విజ్ఞానమూ సాంకేతిక విద్యయూ చాలవని ప్రజలు గుర్తించేందుకు కొంతకాలం పట్టింది. ఇప్పుడు కనువిప్ప గలిగింది. ఏ సందేశాన్ని శ్రీరామకృష్ణుడొక్కడే ఈయ సమర్థుడో, ఇచ్చాడో, ఆ సందేశానికై ప్రాచ్య శాస్త్రాత్మ్య ఖండాల ప్రజలు అందఱును ఉవ్విళ్ళూలుతున్నారు. భారతీయ సంస్కృతిని తెలిసికొనేందుకు అందఱూ ఉబలాటపడుతున్నారు. ముంచుక వస్తున్న ఐహిక పరతను శ్రీరామకృష్ణుడు ఆపి, ‘మానవునికి శ్రేయస్సాధనమైంది, నియమ బద్ధతయే కాని విశ్వంఖలత్వం కా’ దనే సనాతనసత్యాన్ని ప్రదర్శించాడు. ఒక నూతండ కాలంలో శ్రీరామకృష్ణోద్యమం ప్రపంచంలో ఊహితీత వేగంతో వ్యాపించింది. శ్రీరామకృష్ణుడు వినయమునకు మూర్తి భావం, దక్షిణేశ్వరంలో దాదాపు ముప్పై యేండ్లుండి 1886 లో కల్కత్తాలో మహాసమాధి చెందాడు. లోకానికి ఆయన ఈ సంఘాన్ని స్థాపింపి ఇచ్చి పోయారు. ఈనాడు శ్రీరామకృష్ణునిగూర్చి తెలియనివారు లేనే లేరు, ఆయన పేరట ఎల్లెడల ప్రజాసేవా

సంస్థలు ఉద్భవిల్లుతూ ప్రజల అక్కటలను తీరుస్తున్నాయి. 'బ్రహ్మ సత్యం జగన్నిధాన్' అనే లక్ష్యానికి తమ్ము అంకితం చేసుకున్న సన్న్యాసులు ప్రజాసేవకై పాటుపడుతున్నారు. సాధారణంగా 'సంఘసేవ' అని యితరులు పేర్కొనే సేవవంటిది కాదు వీరి సంఘసేవ. ఇది ఆధ్యాత్మికసాధనే, ప్రజల జీవితాల నున్నత స్థాయిల సధిరోహింప జేసేందుకు సాగించు ప్రశంసార్హమగు యత్నము. భారతీయ సంస్కృతీ పునర్భవ మనెడి యీ సముత్తుంగ తరంగమునకు శిఖరాలంకారము, చూడామణి, శ్రీరామకృష్ణుడు. నానానేకా స్వేషకులకు ఆయన విశ్రాంతి విడిదిని సమకూరుస్తున్నాడు. సముద్రమునుగూర్చి బుడగ ఏమి చెప్పగలదు? అట్లే శ్రీరామకృష్ణునిగూర్చి చాలినంతగా చెప్పగలవా రెవరు?"

(iii) ఈ జయంతి సందర్భంగా నగరంలోని మైసూరు-శృలో జరిపిన వక్తృత్వపు పోటీలలోనూ వల్లింత పోటీలలోనూ గెల్పొందిన వారికి బహుమతులు పంచిపెట్టబడ్డాయి.

(iv) దినమణి పత్రికాసహాయ సంపాదకులు శ్రీమాన్ ఎ. జి. వేంకటాచారిగారు తమిళంలో కావించిన ఉపన్యాససంక్షేపం:- "వంగ దేశానికి ఎన్నో గొప్పలున్నాయి. అందులో ఒకటి సర్వమత సమన్వయ సందేశోద్ధాటకుడైన శ్రీరామకృష్ణ సవతారస్థలం కావడం. అన్యమతాలను హిందు వెప్పడు కానీ దూషింపడు. తనకు నచ్చిన దారిలో పోవుటకు హక్కు ప్రతి ఒక్కరికి ఉందని హిందువు గుర్తిస్తాడు. 'యే యథా మాం ప్రపద్యంతే తాం స్తథైవ భజామ్యహమ్' ఎవరు ఏదారిలో నన్ను ఆశ్రయిస్తారో వారిని ఆ దారిలోనే నేను చేరదీసుకుంటానని సర్వేశ్వరు డొంగిన వాగ్దానం భగవ

ద్గీతలో శాశ్వతంగా భద్రపఱుపబడి ఉంది. హిందువుల సంధ్యావందనంలో—

ఆకాశా త్వణితం తోయం

యథా గచ్ఛతి సాగరమ్

సర్వదేవనమస్కారః

కేశవం ప్రతి గచ్ఛతి.

"మింటినుండి వడ్డ నీరు సముద్రానికే పోయి చేరినట్లు, ఏ దేవుణ్ణిగూర్చి చేయబడ్డ నమస్కారమైనా దేవదేవుడైన కేశవునకే చెందుతుంది" అనెడి మంత్రం అనుదినమూ అనుసంధించబడుతున్నది. విశేష మే మంటే— ఈ సత్యాన్ని శ్రీరామకృష్ణునికి అనుభూతి దృష్టములే కాని కేవల పుస్తకపాఠాలు కావు. బడిచదువు ఆయన చదువలేదు. పొట్టకూటి చదువును ఏవగించుకొని ఆత్మవిచారమే తన కభిమత మని బాల్యంలోనే ఆయన స్పష్టపఱచాడు. సత్సంగతియు సాధుసేవయు ఆయన కత్యంత ప్రీతికరాలు. సాధనలలో సిద్ధిపొందిన వారగు పెక్కండ్రు తమంతట శ్రీరామకృష్ణునిొద్దకు వచ్చి పరమార్థాన్వేషణలో ఆయనకు సాయపడ్డారు. దక్షిణేశ్వరగుడిలో ఆయన పూజారి యయ్యాడు. ఆయనసాధనల సిద్ధిజేత్రంగా దానిని విశ్వమానవులు గౌరవిస్తున్నారు. సాధనద్వారా ఆయన దేవుణ్ణి ప్రత్యక్షంగా చూచాడు, దేవునిలో తాను కరగి పోయాడు, డైవోన్మత్తు డయ్యాడు. దివ్యానుగ్రహనిధియగు ఆయనవంకకు అసంఖ్యాకులైన మగువలు మగవారు ఆకృష్టులయ్యారు. ఆయన శ్రీ శారదాదేవిని వివాహమాడాడు. ఐతే వారిది ఇంద్రియాతీతమైన సాహచర్యం. పతి ఏ ధర్మాన్ని అనుసరిస్తాడో సతికిన్నీ అదే ధర్మం. పతితో శ్రీ శారదమ్మ నెరపిన సహధర్మచర్యం అలనాడు శ్రీ రామచంద్రునితో

సీతమ్మనెరపిన సహధర్మచర్యాన్ని స్మరింప జేస్తుంది. అడవికి తరలిన శ్రీరామచంద్రునితో సీతమ్మ పల్కిన పల్కులు—

జనకుడు జననియు సకియలుఁ
దనయుండును దనకుఁ గారు, తథ్యము, ధరలో
వినుము సతి కిందు నందును
ఘనుండగు పతియొక్క డెవరమగతి తలపోయె.
అనఘా, నీ విపుడే వన
మునకుం జని తేని, నీదు ముంగలఁ గుతుకం
బునఁ గుశకంటకముల నొగి
వనిమ్మదువుగఁ జేసికొనుచు వచ్చెదఁ బ్రీతి.
అతులత్రిలోకసుఖనం
తతియైన న దేల? వినుము, ధరణీశ, పతి
వ్రతలగు సతులకు నిత్యముఁ
బతినేవ చతుర్విధేష్ట ఫలదముకాదే!

నిత్యబ్రహ్మచర్యులైన శ్రీశారదారామకృష్ణుల దాంపత్యజీవితం అతాకిమూ అతితాకిమున్నూ. శ్రీరామకృష్ణుడు తాంత్రికసాధనలను భక్తి మార్గాన్ని అద్వైతాన్ని మహమ్మదీయకైస్తవ పథాలను అనుష్ఠించి అన్నింటి అత్యైక్యాన్ని స్వానుభవంలో గుర్తించాడు, స్వోపదేశంలో పదిలపఱచాడు. 'ఆత్మాసం మానుషం మన్యే రామం దశరథాత్మజం' "నేను దశరథుని కుమారుడ నని, రాముడ నని, మనుష్యుడ నని అనుకుంటున్నా" నని చెప్పిన శ్రీరాముని వైఖరే శ్రీరామకృష్ణునిదిన్నీ. బుద్ధునందు శిక్కుగురువులందు ఆయన కెంతో గౌరవం. తనగురువైన తోతాపురికి నలభై యేండ్లు పట్టిన నిర్వికల్ప సమాధి సమారోహణాన్ని శ్రీరామకృష్ణుడు ఊక్కదినంలో సాధించాడు. ద్వైతవిశిష్టాద్వైతాద్వైతమార్గాలకు ఆయన దృష్టిలో ఎట్టి విరోధము లేదు. యాత్రప్ర తున్నప్పుడు దారిలో ఒకపల్లెప్రజల కటికపేద

టికాన్ని అక్కడి ఊమపరిస్థితులను జూచి శ్రీరామకృష్ణుడు "ఈ ప్రజలకు అన్నవస్త్రము లిమ్ము. ఇచ్చిననే నేను యాత్రసాగింతు" నని మధురానాథవిశ్వాసుని నిక్కచ్చి చేసి యిప్పించెను. దీనినే ఈయన శిష్యుల రేణువుడు 'దరిద్రనారాయణసేవ' అను తనసంస్థ ముఖ్యకార్యక్రమాలలో ఆ గ్రంథము గా నొనర్చాడు."

(v) వివేకానందకాలేజి ప్రిన్సిపాలగు శ్రీ జి. వేంకటరామనుగారు ఆంగ్లంలో ఈలాగు ఉపన్యసించారు: "భగవత్సాక్షాత్కారమే ఆస్తికధర్మసారము. అన్ని మతాలలోను మూలాంశ మొక్కటే. విశ్వమతాచార్యుల సూక్తులు ఏకారకములే. అన్ని మతాలలక్ష్యము ఒక్కటే అని శ్రీరామకృష్ణుడు వక్కాణించాడు. క్లిష్టమనుస్మృతు తన పరిష్కారాన్ని సూత్ర ప్రాయంగా ఒక్కవాక్యంలో ఆయన యిమి డ్చాడు. అందఱు అవతారమూర్తులవలెనే శ్రీరామకృష్ణుడు విశ్వమహాపురుషుడు. ధర్మ సంస్థాపనమే అవతార ప్రయోజనం. ప్రపంచంలో పుట్టింది మొదలుకొని శారీరక - మానసిక - నైతికరంగాలలో వలెనే ఆధ్యాత్మికరంగంలోను మానవుడు క్రమాభివృద్ధి సాధిస్తున్నాడు. అతిమానుష వ్యక్తులు ఆదిరభవించారు, భవిష్యత్కాలంలో ఇంకా ఇంకా ఆవిర్భవించగలరు. ఈలాంటి జయంతిమహోత్సవాలచేత. అందు వాల్గొనే వారి పవిత్రత హెచ్చుతుంది. వానిప్రభావం అమోఘం. ఆ మహాపురుషుల నెంత ప్రసూ తించినా విసుగుపుట్టదు, ఉదాత్తత కలుగు తుంది. రామాయణాన్ని వినే కొద్దీ ఇంకా వినాలనే తృప్తకదా శ్రోతలలో హెచ్చు తుంది. శ్రీరామకృష్ణ దివ్యమంగళవిగ్రహ దర్శనం చాలు ప్రేక్షకులను ఉన్మత్తులగ చేయ

డానికి. ఆయన దైవోన్మాదాన్ని గూర్చి చదివిన వారు రోమాంచకంచుకితులు కాక తప్పదు. నల్లని మబ్బుచాలుక్రింద తెల్లని కొంగల బారును చూచినప్పుడు శ్రీరామకృష్ణునకు గలిగిన భావతన్మయత, పల్లెనాటకంలో శివ పాత్రధరించినప్పుడు ఆయనకు గలిగిన శివా వేశం, ఉపనయనముప్పుడు ఆయన నిమ్మవర్ణ మహిళయగు ధనియొద్ద తొలిబిడ్డ స్వీకరించడం ఇవి అనుసంధాతలకుకూడా తన్మయత నాప దిల్లచేసే సంభవాలు. ఆ స్తిక్యమనేది వర్ణ వర్గాదిభేదాతీత మని ఆయన నిరూపించాడు. తన సాక్షాత్కారానుభవాలను ఆయన వక్కాణంలోనే విని శ్రీ వివేకానందాదులు గగ్గర్పాలు చెందారు. తుదిదినాలలో కంఠప్రణామ చేత గురుదేవునకు ఆహారము మ్రింగుడుపడ కుట్టింది. రవంతైనా ఆహారము లోనికి పోవు నట్లుగ లోకజననిని ప్రార్థింపు మని భక్తులు గురుదేవుని నిక్కచ్చిచేశారు. వారికై గురు దేవుడు ఆలాగు ప్రార్థింపగా లోకజనని ఆయనకు వారినందఱిని జూపి “ఇన్ని నోళ్లగుండ నీవు తినుచుండ లేదా” అనిండటం, బడిచదువు లేక బ్రహ్మజ్ఞాననిధియైన గురుదేవు నుప దేశాలు సరళమధురాలు.

(vi) సమావసోపన్యాసంలో సభాధ్యక్షులయిన ప్రొఫెసర్లు శంకరనారాయణునుగారిలా గన్నార-ఆధ్యాత్మికతాచరిత్రలో భారత దేశస్థానం సమున్నతమైంది. అందు కెన్నో కారణాలున్నాయి. ఒక్కకారణం ఇది: దేవుణ్ణి ప్రత్యక్షంగా చూడాలి అనే దీక్ష. ఈ దేశంలోనే చూడవచ్చు. దేవుణ్ణి చూపుమని హిరణ్యకశిపుడు ప్రహ్లాదుణ్ణి గద్దించాడు. దేవుడు ప్రత్యక్షంగా కనబడి హిరణ్యకశిపుని తనలో లయింపజేసికొన్నాడు. శ్రీ వివేకానంద స్వామి శ్రీరామకృష్ణుని “దేవుని చూచితివా”

అని అడిగాడు శ్రీరామకృష్ణుడు స్వామిజికి సాక్షాత్కారానుభూతిని కలుగజేయడం స్వామిజి గురుదేవుని శ్రీచరణములకు అమ్ముడుపోవడం జరిగింది. జయంతినమావేశాలలో మనం ఆ మహానీయుల గొప్పలను ప్రస్తుతించి ‘సర్ది ఫిక్లేట్లు’ ఇవ్వడంతో ఆగకూడదు. వారి ఉపదేశాలను మన ఆచరణలోకి తేవాలి.”

(vii) ప్రొఫెసర్లు జి. ఎఫ్. శేషాద్రిగారి వందనసమర్పణంతో సభాకార్యం ముగిసింది.

ఆ దినం ఏకాదశి కాబట్టి ఆచారప్రకారం మతభజనబృందంవారు శ్రీమత్ప్రియానంద స్వాముల ఆధ్వర్యంలో గంటన్నరసేపు శ్రీరామనామచంకీర్తనం చేశారు.

“శ్రీరామకృష్ణ నేవానిలయం”

పెనుగుదురుపాడు

తెనాలికాలాకా, గంటూరుజిల్లా.

శ్రీరామకృష్ణ జయంతి మహోత్సవము 27-2-1971 వ తేదీన నిలయమందు జరుపడమైనది. ఈ దినముననే యీ సేవానిలయానికి ప్రథమ వార్షిక మహోత్సవమై యున్నది. ఈ దినము ఉదయము అభిషేకము, రామకృష్ణ పూజ జరుపడమైనది. సాయంకాలము భజన జరుపబడినది. శ్రీరామకృష్ణుని 136 వ జయంతి సంబంధంగా బహిరంగ కార్యక్రమము 6-3-71 వ తేదీన జయప్రదముగ జరిపితిమి. ఉదయము 8 గంటలనుండి 11 గంటలవఱకు శ్రీరామకృష్ణుని పూజించి ప్రసాద వినియోగానంతరము, ఇరవైమంది బీదల కన్నదానము చేయబడినది. సాయంకాలము 5 గంటలనుండి 10 గంటలవఱకు బహిరంగసభ జరుపబడినది. 5 గంటలనుండి 6 గంటలవఱకు విజయవాడ, రామకృష్ణసమితి (జోగేశ్వరరావు & పార్టీ) భజనచేయడమైనది. సభకు శ్రీచింతమనేని

శివరామయ్య చౌదరిగారు, అడ్వకేటు, తెనాలి అధ్యక్షత వహించి గంభీరముగ ఉపన్యసించారు. ఈ నిలయం ప్రథమ వార్షికనివేదిక చదివి వినిపించడమైనది. 21-2-71 వ తేదీన ఈ నిలయం తరుపున శ్రీ P. కామేశ్వరరావు గారు తెనాలితాలూకా పాఠశాల లన్నిటిలో పై తరగతులలో క్రింది తరగతులలో బాల బాలికలకు వ్యాసరచనపోటీలు జరిపి అందు పాల్గొన్న విద్యార్థులకు బహుమతులను అధ్యక్షుల వారిచేతను, తెనాలి తాలూకా జూనియర్ కాలేజి ప్రిన్సిపాలుగారియన శ్రీ N. S. R. K. శర్మగారిచేతను ఇప్పించడమైనది. శ్రీ B. S. R. ఆంజనేయులుగారు ట్రజరర్, రామకృష్ణ సేవాసమితి, బాపట్ల

వారు వివేకానంద స్వామినిగుఱించి ఉపన్యసించారు. శ్రీ జోగేశ్వరరావుగారు జాయింట్ సెక్రటరీ, విజయవాడ శ్రీరామకృష్ణునిగుఱించి విపులముగ ముచ్చటించిరి. తదుపరి వివేకానంద సెంటినరీ హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులైన శ్రీ N. V. సుబ్బారావుగారు జగన్మాతయయిన శ్రీశారదాదేవిని గుఱించి సదస్యులను ఉత్తేజపఱచునట్లు చాల విపులముగ ఉపన్యసించారు. చివరగా తెనాలి ఆనరరీ బెంచి మేజిస్ట్రేటుగారియన శ్రీ త్రిపురమల్లు సరసింహారావుగారు మృదుమధురముగ ఉపన్యసించిరి. 10 గంటలకు జయజయ శబ్దములతో సభ ముగిసెను. అనంతరము ప్రసాద వినియోగము జరిగెను.

గ్రంథపరిచయం

సంస్కృత పాఠమాల (6)

ప్రాప్తిస్థానం :- గీతాప్రచారక పరిషత్ సంస్కృత పాఠశాల, మహబూబాబాదు, వరంగల్లు జిల్లా, పుటలు పరి. వెల రూపాయి.

పండిత శ్రీపాద దామోదర సాత్వలేకరు గారు హిందీభాషలో రచించిన సంస్కృత పాఠమాలకు ఇది ఆంధ్రానువాదం. అనువాదకులు శ్రీ గడ్డమణుగు మోహనరావు శ్రీ తొగిటి వేంకటరామ శంభుగారలు. పరిష్కర్తలు శ్రీపల్లెపూర్ణ ప్రజ్ఞాచార్యులుగారు. మొత్తము

ఇరవైనాలుగు భాగాలలో ఇది ఆఠవది. ఇందు అనువాదమార్గంలో సులభసంస్కృత వాక్యాలను అర్థంచేసికోవడమున్నూ వ్రాయడమున్నూ కఠినపడి ఉన్నది. సమాస ప్రకరణం ఈ భాగంలోనే ప్రారంభింపబడి తర్వాతి భాగాలలో పూర్తిచేయబడవలసి ఉన్నది. సులభంగా సంస్కృత భాషను అలవఱచు ప్రయోజనమును ఈ పాఠమాల అమోఘంగా సాధించగలదు.

ప్రభాకర్.

శ్రీ రామకృష్ణ ధామృతము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామిలవారు

పరిశోధితమగు 1121 మహాపదేశములతో, సంగ్రహ జీవితముతో నలరారుచున్నది.

జీవుడు : సంసారము ; మాయ, గ్రంథములు : గ్రంథులు, బాధగురువులు : బోధ గురువులు, లాకికులు : వారి ధోరణులు, ఆత్మోన్నతి ; సాధకులు : వారి యాదర్శములు, పారమార్థిక జీవనమునకు సదుపాయములు, సర్వమతసామరస్యము, జీవుడు : దేవుడు, జ్ఞానము : భక్తి : కర్మము, బ్రహ్మతత్త్వము, సూక్తులు : నీతికథలు మున్నగు అంశము లిందు తేటతెల్లముగ పసిబిడ్డల కయిన నవగాహన కాగల ఉపమానములతో వివరింపబడియున్నవి.

...ఈ గ్రంథం చదువుతూంటే ఒక్క ఐహికానికీ, ఒక్క ఆముష్మికానికీ కాక, రెంటికీ సంబంధించిన సూక్ష్మాలూ, రహస్యాలూ, కీలకాలూ చక్కగా అరటి పండ్లాల్సి చీతిలో పెట్టినట్లు ఉంటవి...
—ఆంధ్రపత్రిక

540 పుటలు ప్రజ్ఞులమగు పంచమ ముద్రణము : వెల : అట్టబైండు : రూ. 4-50
క్యాలికో : రూ. 5-50

శ్రీ రామకృష్ణోపనిషత్తు

తమిళ రచయితలు :

శ్రీ చక్రవర్తి రాజగోపాలాచార్యులుగారు

ఆంధ్రానువాదకులు :

గౌ॥ న్యాయమూర్తి శ్రీ ప్రతిపాటి సత్యనారాయణరావుగారు

శ్రీరామకృష్ణ దేవుని దివ్యోపదేశవాక్యము లాధారముగాగొని, వానిని విరివిపఱచి, మనోహరకథారూపముగను, సంభాషణరూపముగను అమర్చి, శ్రీ చక్రవర్తి రాజగోపాలాచారి గారు తమిళభాషలో రచించిన జనాకర్షకగ్రంథము. దాని యనువాదాలు ఇంగ్లీషు, మరాఠీ, బెంగాలీ, గుజరాతీ, హిందీభాషలలో నిప్పటికీ అపారవ్యాప్తమైనవి. ఆ గ్రంథమున కిది చక్కని ఆంధ్రీకరణము.

128 పుటలు

వెల : రూ. 1-25

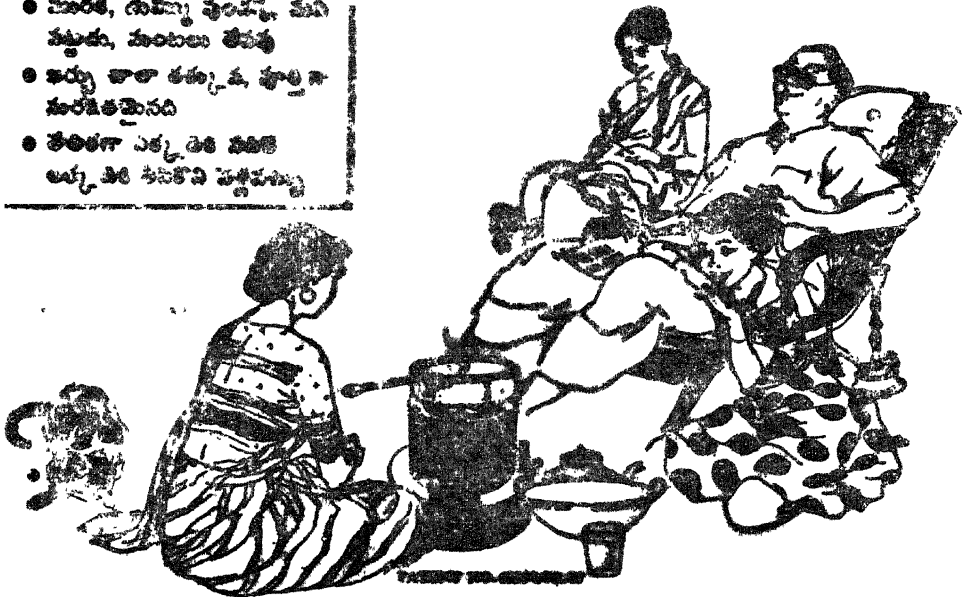
అద్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

వంట కేళి - విశ్రమించండి

ఇది ఆర్య సాహిత్యం కేవలం
సాహిత్యం మాత్రమే కాదు
కేవలం సాహిత్యం మాత్రమే కాదు
కేవలం సాహిత్యం మాత్రమే కాదు

మనం మనం మనం
మనం మనం మనం
మనం మనం మనం
మనం మనం మనం

- మనం, మనం మనం, మనం
మనం, మనం మనం
- మనం మనం మనం, మనం
మనం మనం మనం
- మనం మనం మనం, మనం
మనం మనం మనం

ఖాస్ జనతా కిరాసన్ కుక్కర్

మనం మనం

మనం మనం

మనం మనం మనం మనం మనం మనం మనం మనం

67, బిపిన్ విహారి గంగూలీ స్ట్రీట్, కలకత్తా 12.

KALPANA O. M. 15 TE

శ్రీ శారదా ప్రసంగములు

అనువాదకులు :

కీ. శే. వెదురుమూడి వేంకటకృష్ణరావుగారు, బి. ఏ.

శ్రీ రామకృష్ణుని సహధర్మచారిణియు, ఆదర్శసతియు, ఆదర్శయోగినియు, ఆదర్శ మాతయు నగు శ్రీ శారదాదేవి భక్తులలో నొసర్చిన దివ్యసంభాషణలు! తేటతెనుగున రచింపబడియున్నవి.

346 పుటలు

(తృతీయ ముద్రణము)

వెల : రూ. 3-00

అనుష్ఠాన వేదాంతము

అనువాదకులు : కీ॥ శే॥ తత్త్వానందస్వాములవారు

ప్రపంచమున వివిధరంగములందు విహరించువారికి వేదాంతమెట్లు అనుష్ఠాన యోగ్యమో కండ్లకుగట్టినట్లు శ్రీ వివేకానందస్వాములవా రీ యుపన్యాసములందు స్పష్టీకరించి యున్నారు.

(129+6 పుటలు)

తృతీయ ముద్రణము

వెల : రూ. 1-25

నూతన ముద్రణము :

ఇప్పడే వెలువడినది :

“భారతయువజనులారా!”

అనువాదకులు :

కీ. శే. తత్త్వానందస్వాములవారు

భారతయువజనులను ప్రబోధించి శ్రీ వివేకానందస్వాములవా రొసగిన ఉపన్యాసముల సంపుటికరణము! ఒక్కొక్క ఉపన్యాసము భావగాంభీర్యము గలిగి యలరారుచున్నది.

274 పుటలు

దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము :

వెల : రూ. 3-00

అద్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

భక్తియోగము

అనువాదకలు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఆధునికుల చిత్తము నాకర్షించురీతిని, అమోఘవచనములతో, విమర్శకదృష్టితో, శాస్త్రప్రమాణములతో భక్తితత్త్వమును శ్రీ వివేకానందస్వాములవారిందు విపులముగా ప్రదర్శించి యున్నారు. మూలగ్రంథములలోని ప్రమాణవచనములును వానికి టిప్పణములును సులభశైలియందు వ్రాయబడి యున్నవి.

121+4 పుటలు

అఱవ కూర్పు

వెల : రూ. 1-50

కర్మయోగము

అనువాదకలు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఇందు శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు కర్మయోగతత్త్వము సరటిపండ్లొలిచినరీతిని విశదీకరించియున్నారు. కర్మమెట్లు మోక్షసాధనమో స్పష్టీకరించియున్నారు. కర్మయోగరహస్యము నెఱుగగోరు జ్ఞానువుల కిది కల్పతరువు.

148+8 పుటలు

ఏడవ కూర్పు

వెల : రూ. 1-50

ఇట్లు వ్రాయుడు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4.

జ్ఞాన యోగము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

అద్వైతజ్ఞానము “సిద్ధులకు, బద్ధులకు, స్త్రీలకు, పురుషులకు, శిశువులకు, పండితులకు, పామరులకు— అందఱికిని సమానాధికారముగల సామ్యము” కావలెనని శ్రీ వివేకానంద స్వామిలే యిందు పలికియున్నారు. అందుల కనుగుణముగ విషయ విన్యాసముతో శ్రీ స్వామివా రీ యుపన్యాసముల కావించియున్నారు. ఈ గ్రంథము సరళమధుర భాషయందు ఆంధ్రీకరింపబడి యున్నది.

(480+8) పుటలు

రెండవ కూర్పు

వెల : రూ. 4-00

సూతన ముద్రణము :

ఇప్పుడే వెలువడినది :

రాజ యోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామిలవారు

ఇందు ప్రథమభాగము శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారు న్యూయార్కు పట్టణములో రాజయోగమునుగూర్చి కావించిన వివిధోపన్యాసములు. ద్వితీయ భాగము—రాజయోగమునకు ప్రవేశములయిన పాతంజలయోగసూత్రముల విపుల వివరణము. పాఠకుల కిది రాజయోగదర్శనమే.

(320+8 పుటలు)

ఆఱవ కూర్పు

వెల : రూ. 2-50

అప్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

సంపాదకులు : శ్రీ హీరానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము.

శ్రీ ఎస్. బాలసుందరంగారిచే ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు-21) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ హీరానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.

జ్ఞాన యోగము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

అద్వైతజ్ఞానము “సిద్ధులకు, బద్ధులకు, స్త్రీలకు, పురుషులకు, శిశువులకు, పండితులకు, పామరులకు— అందఱికిని సమానాధికారముగల సామ్యము” కావలెనని శ్రీ వివేకానంద స్వామిలే యిందు పలికియున్నారు. అందుల కనుగుణముగ విషయ విన్యాసముతో శ్రీ స్వామివా రీ యుపన్యాసముల కావించియున్నారు. ఈ గ్రంథము సరళమధుర భాషయందు ఆంధ్రీకరింపబడి యున్నది.

(480+8) పుటలు

రెండవ కూర్పు

వెల : రూ. 4-00

సూతన ముద్రణము :

ఇప్పుడే వెలువడినది :

రాజ యోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామిలవారు

ఇందు ప్రథమభాగము శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారు న్యూయార్కు పట్టణములో రాజయోగమునుగూర్చి కావించిన వివిధోపన్యాసములు. ద్వితీయ భాగము—రాజయోగమునకు ప్రవేశములయిన పాతంజలయోగసూత్రముల విపుల వివరణము. పాఠకుల కిది రాజయోగదర్శనమే.

(320+8 పుటలు)

ఆఱవ కూర్పు

వెల : రూ. 2-50

అప్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

సంపాదకులు : శ్రీ హీరానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము.

శ్రీ ఎస్. బాలసుందరంగారిచే ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు-21) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ హీరానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.

జ్ఞాన యోగము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

అద్వైతజ్ఞానము “సిద్ధులకు, బద్ధులకు, స్త్రీలకు, పురుషులకు, శిశువులకు, పండితులకు, పామరులకు— అందఱికిని సమానాధికారముగల సామ్యము” కావలెనని శ్రీ వివేకానంద స్వామిలే యిందు పలికియున్నారు. అందుల కనుగుణముగ విషయ విన్యాసముతో శ్రీ స్వామివా రీ యుపన్యాసముల కావించియున్నారు. ఈ గ్రంథము సరళమధుర భాషయందు ఆంధ్రీకరింపబడి యున్నది.

(480+8) పుటలు

రెండవ కూర్పు

వెల : రూ. 4-00

సూతన ముద్రణము :

ఇప్పుడే వెలువడినది :

రాజ యోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామిలవారు

ఇందు ప్రథమభాగము శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారు న్యూయార్కు పట్టణములో రాజయోగమునుగూర్చి కావించిన వివిధోపన్యాసములు. ద్వితీయ భాగము—రాజయోగమునకు ప్రవేశములయిన పాతంజలయోగసూత్రముల విపుల వివరణము. పాఠకుల కిది రాజయోగదర్శనమే.

(320+8 పుటలు)

ఆఱవ కూర్పు

వెల : రూ. 2-50

అప్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

సంపాదకులు : శ్రీ హీరానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము.

శ్రీ ఎస్. బాలసుందరంగారిచే ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు-21) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ హీరానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.

జ్ఞాన యోగము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

అద్వైతజ్ఞానము “సిద్ధులకు, బద్ధులకు, స్త్రీలకు, పురుషులకు, శిశువులకు, పండితులకు, పామరులకు— అందఱికిని సమానాధికారముగల సామ్యము” కావలెనని శ్రీ వివేకానంద స్వామిలే యిందు పలికియున్నారు. అందుల కనుగుణముగ విషయ విన్యాసముతో శ్రీ స్వామివా రీ యుపన్యాసముల కావించియున్నారు. ఈ గ్రంథము సరళమధుర భాషయందు ఆంధ్రీకరింపబడి యున్నది.

(480+8) పుటలు

రెండవ కూర్పు

వెల : రూ. 4-00

సూతన ముద్రణము :

ఇప్పుడే వెలువడినది :

రాజ యోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామిలవారు

ఇందు ప్రథమభాగము శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారు న్యూయార్కు పట్టణములో రాజయోగమునుగూర్చి కావించిన వివిధోపన్యాసములు. ద్వితీయ భాగము—రాజయోగమునకు ప్రవేశములయిన పాతంజలయోగసూత్రముల విపుల వివరణము. పాఠకుల కిది రాజయోగదర్శనమే.

(320+8 పుటలు)

ఆఱవ కూర్పు

వెల : రూ. 2-50

అప్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

సంపాదకులు : శ్రీ హీరానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము.

శ్రీ ఎమ్. బాలసుందరంగారిచే ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు-21) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ హీరానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.

జ్ఞాన యోగము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

అద్వైతజ్ఞానము “సిద్ధులకు, బద్ధులకు, స్త్రీలకు, పురుషులకు, శిశువులకు, పండితులకు, పామరులకు— అందఱికిని సమానాధికారముగల సామ్యము” కావలెనని శ్రీ వివేకానంద స్వామిలే యిందు పలికియున్నారు. అందుల కనుగుణముగ విషయ విన్యాసముతో శ్రీ స్వామివా రీ యుపన్యాసముల కావించియున్నారు. ఈ గ్రంథము సరళమధుర భాషయందు ఆంధ్రీకరింపబడి యున్నది.

(480+8) పుటలు

రెండవ కూర్పు

వెల : రూ. 4-00

సూతన ముద్రణము :

ఇప్పుడే వెలువడినది :

రాజ యోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామిలవారు

ఇందు ప్రథమభాగము శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారు న్యూయార్కు పట్టణములో రాజయోగమునుగూర్చి కావించిన వివిధోపన్యాసములు. ద్వితీయ భాగము—రాజయోగమునకు ప్రవేశములయిన పాతంజలయోగసూత్రముల విపుల వివరణము. పాఠకుల కిది రాజయోగదర్శనమే.

(320+8 పుటలు)

ఆఱవ కూర్పు

వెల : రూ. 2-50

అప్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

సంపాదకులు : శ్రీ హీరానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము.

శ్రీ ఎమ్. బాలసుందరంగారిచే ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు-21) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ హీరానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.

జ్ఞాన యోగము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

అద్వైతజ్ఞానము “సిద్ధులకు, బద్ధులకు, స్త్రీలకు, పురుషులకు, శిశువులకు, పండితులకు, పామరులకు— అందఱికిని సమానాధికారముగల సామ్యము” కావలెనని శ్రీ వివేకానంద స్వామిలే యిందు పలికియున్నారు. అందుల కనుగుణముగ విషయ విన్యాసముతో శ్రీ స్వామివా రీ యుపన్యాసముల కావించియున్నారు. ఈ గ్రంథము సరళమధుర భాషయందు ఆంధ్రీకరింపబడి యున్నది.

(480+8) పుటలు

రెండవ కూర్పు

వెల : రూ. 4-00

సూతన ముద్రణము :

ఇప్పుడే వెలువడినది :

రాజ యోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామిలవారు

ఇందు ప్రథమభాగము శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారు న్యూయార్కు పట్టణములో రాజయోగమునుగూర్చి కావించిన వివిధోపన్యాసములు. ద్వితీయ భాగము—రాజయోగమునకు ప్రవేశములయిన పాతంజలయోగసూత్రముల విపుల వివరణము. పాఠకుల కిది రాజయోగదర్శనమే.

(320+8 పుటలు)

ఆఱవ కూర్పు

వెల : రూ. 2-50

అప్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

సంపాదకులు : శ్రీ హీరానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము.

శ్రీ ఎమ్. బాలసుందరంగారిచే ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు-21) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ హీరానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.

జ్ఞాన యోగము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

అద్వైతజ్ఞానము “సిద్ధులకు, బద్ధులకు, స్త్రీలకు, పురుషులకు, శిశువులకు, పండితులకు, పామరులకు— అందఱికిని సమానాధికారముగల సామ్యము” కావలెనని శ్రీ వివేకానంద స్వామిలే యిందు పలికియున్నారు. అందుల కనుగుణముగ విషయ విన్యాసముతో శ్రీ స్వామివా రీ యుపన్యాసముల కావించియున్నారు. ఈ గ్రంథము సరళమధుర భాషయందు ఆంధ్రీకరింపబడి యున్నది.

(480+8) పుటలు

రెండవ కూర్పు

వెల : రూ. 4-00

సూతన ముద్రణము :

ఇప్పుడే వెలువడినది :

రాజ యోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామిలవారు

ఇందు ప్రథమభాగము శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారు న్యూయార్కు పట్టణములో రాజయోగమునుగూర్చి కావించిన వివిధోపన్యాసములు. ద్వితీయ భాగము—రాజయోగమునకు ప్రవేశములయిన పాతంజలయోగసూత్రముల విపుల వివరణము. పాఠకుల కిది రాజయోగదర్శనమే.

(320+8 పుటలు)

ఆఱవ కూర్పు

వెల : రూ. 2-50

అప్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

సంపాదకులు : శ్రీ హీరానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము.

శ్రీ ఎమ్. బాలసుందరంగారిచే ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు-21) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ హీరానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.

జ్ఞాన యోగము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

అద్వైతజ్ఞానము “సిద్ధులకు, బద్ధులకు, స్త్రీలకు, పురుషులకు, శిశువులకు, పండితులకు, పామరులకు— అందఱికిని సమానాధికారముగల సామ్యము” కావలెనని శ్రీ వివేకానంద స్వామిలే యిందు పలికియున్నారు. అందుల కనుగుణముగ విషయ విన్యాసముతో శ్రీ స్వామివా రీ యుపన్యాసముల కావించియున్నారు. ఈ గ్రంథము సరళమధుర భాషయందు ఆంధ్రీకరింపబడి యున్నది.

(480+8) పుటలు

రెండవ కూర్పు

వెల : రూ. 4-00

సూతన ముద్రణము :

ఇప్పుడే వెలువడినది :

రాజ యోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామిలవారు

ఇందు ప్రథమభాగము శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారు న్యూయార్కు పట్టణములో రాజయోగమునుగూర్చి కావించిన వివిధోపన్యాసములు. ద్వితీయ భాగము—రాజయోగమునకు ప్రవేశములయిన పాతంజలయోగసూత్రముల విపుల వివరణము. పాఠకుల కిది రాజయోగదర్శనమే.

(320+8 పుటలు)

ఆఠవ కూర్పు

వెల : రూ. 2-50

అప్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

సంపాదకులు : శ్రీ హీరానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము.

శ్రీ ఎమ్. బాలసుందరంగారిచే ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు-21) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ హీరానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.

జ్ఞాన యోగము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

అద్వైతజ్ఞానము “సిద్ధులకు, బద్ధులకు, స్త్రీలకు, పురుషులకు, శిశువులకు, పండితులకు, పామరులకు— అందఱికిని సమానాధికారముగల సామ్యము” కావలెనని శ్రీ వివేకానంద స్వామిలే యిందు పలికియున్నారు. అందుల కనుగుణముగ విషయ విన్యాసముతో శ్రీ స్వామివా రీ యుపన్యాసముల కావించియున్నారు. ఈ గ్రంథము సరళమధుర భాషయందు ఆంధ్రీకరింపబడి యున్నది.

(480+8) పుటలు

రెండవ కూర్పు

వెల : రూ. 4-00

సూతన ముద్రణము :

ఇప్పుడే వెలువడినది :

రాజ యోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామిలవారు

ఇందు ప్రథమభాగము శ్రీ వివేకానందస్వామిలవారు న్యూయార్కు పట్టణములో రాజయోగమునుగూర్చి కావించిన వివిధోపన్యాసములు. ద్వితీయ భాగము—రాజయోగమునకు ప్రవేశములయిన పాతంజలయోగసూత్రముల విపుల వివరణము. పాఠకుల కిది రాజయోగదర్శనమే.

(320+8 పుటలు)

ఆఠవ కూర్పు

వెల : రూ. 2-50

అప్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

సంపాదకులు : శ్రీ హీరానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము.

శ్రీ ఎమ్. బాలసుందరంగారిచే ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు-21) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ హీరానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.